

Srečno, tovariš Tito,
in še na mnoga leta!

Doma so popravili diesel lokomotivo

Pri pluzenju snega je prišlo pozimi na ozkotirni progi med Jesenicami in Javornikom do okvare na ozkotirni diesel lokomotivi. Zlomljen je bil spodnji del ohišja menjalnika, poškodovan pa je bil tudi spojni okvir turbo sklopke. Zaradi kritičnega stanja z deviznimi sredstvi novih delov niso mogli nabaviti, kljub temu, da lokomotivo nujno potrebujemo, ker vemo, da v livni jami najboljše odgovarja. Da bi okvaro čimprej odstranili, so se na prometnem oddelku pomenili z odgovornimi v mehanični in konstrukcijski delavnici ter odločili, da doma izdelajo nove dele ohišja in spojne kose. Idejni načrt so napravili v projektnem biroju. Zelo komplicirano obdelavo so zelo natančno opravili strugarji v mehanični delavnici in zadostili zahtevam toleranc uvoženih delov stroja. Ko so bili deli izdelani, so lokomotivo popravili delavci v kurilnici prometnega oddelka. Delo je bilo uspešno opravljeno in lokomotiva že dalj časa uspešno obratuje. Tako smo spet prihranili devizna sredstva, naši sodelavci pa so dokazali, da so kos tudi zahtevnim nalogam in za opravljeno delo zaslužijo priznanje in pohvalo.

B.

Na začetku počitniške sezone

Dolgo časa nam je letos nagajalo muhasto vreme. Toda sonce vse topleje greje in počasi že razmišljamo, kje bomo preživeli dopust. Ob morju, v planinah? Po obratih so že objavljeni razpisi za letovanje ob morju.

Letos bomo prvič letovali tudi v lastnem počitniškem taboru v Biogradu na moru, kraju, ki se je zadnja leta v turizmu zelo uveljavil. Spričo ugodne lege na srednjem Jadranu in vremenskih pogojev se močno razlikuje od Crikvenice. Bujni borovi gozdovi nudijo prijetno senco. Biograd leži na zadarski ravnini, 16 km je oddaljen od Zadra, ki jo nekateri imenujejo tudi dalmatinski Banat.

V okolici Biograda so priljubljene izletniške točke: Vransko jezero, Crvena luka, Zadar, Maslinački most, Paklenica in drugi. Tudi prometne zveze so dobre, ker skozi Biograd poteka jadranska magistrala.

V Biogradu smo imeli že pred leti tabor, preden smo se preselili v Kaštel Lukšič. Takrat je Biograd šele začel svoj turistično dejavnost in smo imeli zelo slabe pogoje. Danes je to precej drugače. Cesta je asfaltirana, obala očiščena in urejena od hotela »Ilirija« do solin, prav tako tudi zaliv v solinah, ki je primeren predvsem za otroke, saj se dno morja, ki je pokrito z mivko, počasi znižuje.

Naš tabor je v borovem gozdičku v neposredni bližini solin in le nekaj več kot pet minut oddaljen od samega mesta. Predvideno je, da bomo z letovanjem začeli 6. junija, toda v prvi izmeni še ne s polno zmogljivostjo, ker še ne bomo imeli vse opreme.

Kako bomo prispeli v Biograd? Za hiter in udoben prevoz z avtobusi bo poskr-

bela poslovna enota Jesenice podjetja Ljubljana transport. Avtobusi bodo odhajali z Jesenic ob 22. uri zvečer in prispeli v Biograd ob 7. uri zjutraj. Vračali se bodo ob 8. uri iz Biograda in prispeli na Jesenice ob 16. uri. Tako si bo lahko vsak potnik z eno dnevno vožnjo ob morju ogledal kar iz avtobusa marsikaj zanimivega.

V Crikvenici bomo začeli z letovanjem že 1. junija in v glavnem ne bo nobenih bistvenih sprememb. Tudi za prevoz v Crikvenico bodo organizirani posebni avtobusi, ki bodo odpeljali z Jesenic ob 5. zjutraj, razen enega, ki bo imel zvezo z vlaki. Vračali se bodo na Jesenice še isti dan, tako da bodo do 18. ure zvečer spet na Jesenicah. Cena prevoza bo naslednja: povratna vozovnica v Biograd na moru z Jesenic velja 9.000 dinarjev, na obrazec K-15 pa 2.540 dinarjev. Povratna vozovnica Jesenice — Crikvenica in nazaj pa 4.600 dinarjev, na obrazec K-15 1.150 dinarjev. Otroci do 10. leta starosti dobijo 50% popusta. Vse rezervacije za prevoz sprejema podjetje Ljubljana trans-

port, PE Jesenice, oziroma njena poslovalnica Izletnika. Pogodbeno so vezani, da mora imeti vsak potnik svoj sedež, ne glede na starost in brez uporabe priklonih sedežev.

Letošnji termini znašajo tako v Crikvenici kot v Biogradu po 12 dni. Cene so ostale nespremenjene. V obeh krajih velja penziona v pred in posezoni 400 dinarjev dnevno, oziroma 275 dinarjev dnevno za otroke do 10 let starosti. V sezoni pa 600 dinarjev dnevno, oziroma 325 dinarjev za otroke. To so seveda cene z regresom, polna cena pa je precej višja. Prednost bodo

(Nadaljevanje na 3. str.)

ŽELEZAR

JESENICE, 22. maja 1965
LETO VII

Poštnina plačana v gotovini
Številka 21

Delovna enota plavž

Razpravljali so o proizvodnji in osebnih dohodkih

Na zboru proizvajalcev 14. maja smo razpravljali o finančnem obračunu za prvo tromesečje, o proizvodnji v aprilu in o formiranju osebnih dohodkov za april.

Finančni pokazatelji so za prvo tromesečje precej negativni. Proizvodne stroške smo v vseh obratih, razen apnenic, precej visoko presegli. Največ smo presegli planirane proizvodne stroške na plavžih. Pri tem so glavni vzroki v previsoki porabi koksa, podražitvi rudnega vsipa in osebnih dohodkih. Vsemu temu se pridruži tudi manjša proizvodnja, kar nam proizvodne stroške še poveča. Vzrok za večjo porabo koksa je v slabi kvaliteti koksa. Koks je bil do prve polovice marca zelo slab, to nam dokazuje tudi sedanja poraba, ki je precej manjša kot prej. Granulacija rude je slaba, tako da porabimo več neklasiranih rud, če hočemo pripraviti zadostne količine kosovnih rud za plavža. Zato nam narastejo stroški rudnega vložka. Po posameznih oddelkih smo prekoračili planirane proizvodne stroške takole: plavža za 115.696.611 din, pražilne peči za 29.462.783 din, aglomeracija 20.813.680 din, kamnolom 7.266.943 din. Skupno smo prekoračili proizvodne

stroške za 163.904.033 din. Apnenice pa so dosegle 3.051.033 din znižanja po zaslugi večje proizvodnje. Na zboru je bilo poudarjeno, da je prekoračenje proizvodnih stroškov v glavnem posledica objektivnih težav, vendar moramo pri tem tudi sami paziti na to, kako delamo, ker vsak delavec na svojem delovnem mestu lahko vpliva na znižanje ali povečanje proizvodnih stroškov. Posebno lahko vplivamo na stroške vzdrževanja, ki tudi niso tako majhni. S pazljivim delom bomo zmanjšali okvaro in zastoje ter s tem tudi proizvodne stroške.

V razpravi o proizvodnji v aprilu smo ugotovili, da je naše delo boljše, saj smo do 26. aprila že za 314,7 tona prekoračili plansko proizvodnjo. Kvaliteta grodlja je zadovoljiva, saj smo dosegli 22% I. a kvalitete. Zaradi prodora grodlja 26. aprila smo izgubili okrog 500 ton grodlja, tako da smo bili na koncu meseca za 174 ton pod planom.

Na osnovi proizvodnje po količini in kvaliteti smo formirali v aprilu 36.546.784 din osebnega dohodka. Mnenje zbora je bilo, da je ta vsota premajhna. Pojasnjeno je bilo, da je DSŽ popravil cenik in upošteval izgube zaradi prodora grodlja ter da se pripravlja predlog za stimulacijo na osnovi prihranka koksa. V kolikor bomo v maju delali vsaj tako kot v aprilu, bodo naši osebni dohodki boljši, ker nam za praznik daje cenik posebno stimulacijo. Premija, ki bi jo dobili na osnovi pravilnika za prihranek koksa, nam bo pri dobrem delu nekaj zvišala osebne dohodke, tako da se bomo malo povzpeli na lestevici osebnega dohodka v železarni. S povečano proizvodnjo in z zmanjšano porabo koksa si lahko povečamo naš osebni dohodek.

Stane Torkar

Z zaščitno čelado je ubežal smrti

V torek, 18. maja, bi se na dopoldanski izmeni kmalu zgodila smrtna nesreča. Sodelavcu Francu Pircu, ki je zaposlen pri nakladalni skupini valjarni 1300, je z žerjava padel zaboj iz pločevine, ki je na žerjavu namenjen za nabiranje olja pod kolesjem. Zaboj je padel z višine okrog 4 metrov, težak je bil 10 do 15 kg Francu Pircu ravno na glavo. Ker je nosil zaščitno čelado, je bil le rahlo ranjen. Če sodelavec Pirc ne bi imel na glavi čelade, bi bil takoj mrtev. To je ponoven dokaz, da čelade varujejo zaposlene delavce pred poškodbami na glavi, kajti pregovor pravi »Nesreča nikoli ne počiva!«

Proizvodnja v aprilu

ekonomska enota izpolnitev
operativnega načrta %

plavž	98,3
martinarna	107,9
elektropeč	117,3
livarne	119,5
opekarna	118,1
TALILNICE	106,6
težka proga	97,2
srednja in lahke proge	101,8
žična valjarna	110,1
valjarna 2400	113,4
valjarna 1300	104,1
jeklovlek	107,0
VALJARNE	103,4
hladna valjarna	93,7
žičarna	99,4
žebljarna	95,4
cevarna	111,7
elektrodni oddelek	95,3
PREDELOVALNI OBRATI	98,9
ZELEZARNA	104,4

V aprilu smo presegli operativni načrt skupne proizvodnje za 4,4 %, plan blagovne proizvodnje pa kar za 13,8 %. Finančnega načrta nismo izpolnili, prav tako pa smo v zaostanku z izvozom naših izdelkov.

V talilnicah so operativni načrt skupne proizvodnje presegli za 6,6 %. V tej enoti edino plavž ni izpolnil operativnega načrta in to zaradi prodora na VP 1. Zastoj je znašal tri dni, izpad proizvodnje pa 530 ton.

V martinarni so obratovali normalno. Elektropeč je visoko presegla operativni načrt proizvodnje in to zaradi dobre vzdržnosti sten obzidanih z dolo-bloki. Slabo pa je stanje glede zaloge uvoznih surovin. V sivi livarni jim je primanjkovalo delavcev za težja fizična dela — čiščenje odlitih kokil. Tudi v opekarni je občutno primanjkovalo delavcev.

V valjarnah so operativni načrt skupne proizvodnje presegli za 3,4 %. Edino težka proga v tej enoti ni izpolnila operativnega načrta in to največ zaradi okvare strojne mize in delno zaradi valjanja kvalitete P7M, ki je ostala v medfazni proizvodnji.

Na srednji in lahkih progah so v aprilu dosegli najnižji zastoj, saj je znašal samo 11,3 %. Uspeh je pripisati pravilnemu programiranju CPD. V žični valjarni je bila velika odsotnost ljudi, tako da je bilo dnevno povprečno 23 delavcev manj na delu. V valjarni 2400 so opravili od 18. aprila naprej glavni remont. V valjarni 1300 pa je občutno primanjkovalo delavcev. Zaradi tega je bila proga ustavljena za tri dneve in delavci so delali na zračenju pločevine. V jeklovleku so imeli težave s pomanjkanjem brusilnih kolotov.

V predelovalnih obratih so operativni načrt skupne proizvodnje izpolnili samo z 98,9 %. Hladna valjarna ni izpolnila načrta zaradi ozkega grla v žarilnici. Novi zvonasti žarilni peči še ne obratujeta. Na Siemag ogroddu so imeli rekordno nizko porabo valjev in to samo 0,24 kg na tono proizvodnje. Tudi žičarna ni izpolnila predpisanega operativnega načrta in to največ zaradi pomanjkanja delavcev (4660 ur) in dopustov — bolovanj (3613 ur). Žebljarna je samo v vzmeteh in bodoči žici izpolnila operativni program skupne proizvodnje, v žičnikih pa načrta ni izpolnila, zaradi pomanjkanja žebjarjev. V elektrodnem oddelku operativnega načrta niso izpolnili zaradi manjše storilnosti pri oplasčenju bazičnih elektrod.

Proizvodni stroški talilnic v I. tromesečju 1965

V letošnjem letu so obrati talilnic z izjemo plavža dobro začeli, tako z ozirom na proizvodnjo, kakor tudi proizvodne stroške. Analiza proizvodnih stroškov vseh petih obratov talilnic za prvo tromesečje je pokazala skupno knjižno znižanje v višini 44,2 milijona dinarjev.

PLAVŽ

Oba plavža sta izdelala v mesecih januar, februar in marec skupno 27.013 ton grodlja, kar je za 11,5 odst. manj kot je predvideval plan. Vzroki za to nizko proizvodnjo so objektivni: sneg in zaradi tega slabo klasirana železna ruda ter njena kislota jalovina, nizek izplen iz vsipa in slaba kvaliteta koksa iz skladišča. To velja posebno za januar in februar, medtem ko se je v marcu pričelo stanje s surovinami izboljševati ter doseglo še večje izboljšanje v aprilu in maju.

Odgovarjajoče nizki proizvodnji so tudi finančni pokazatelji v tem obdobju slabi. Cena grodlja, ki je bila letos planirana 63 din za kg, je narasla na skoraj 68 din za kg in oba plavža izkazujeta knjižno zvišanje proizvodnih stroškov za 115,9 milijona dinarjev.

Tudi ostali oddelki te delovne enote so razen kamnoloma dolomita in apnenice presegli planirane proizvodne stroške in sicer zaradi višje cene vložka ter nižje proizvodnje, ki avtomatično povečuje predelovalne stroške. Na prazilnih pečeh so presegli plan stroškov za 29,4 milijona dinarjev, v aglomeraciji za 10,8 milijona dinarjev, na čistilnih plina za 3,6 milijona dinarjev in v kamnolomu apnenca za 7,2 milijona dinarjev. Stroške sta znižala kamnolom dinamita za 162.000 din in apnenica za 3 milijone din, medtem ko je granulacija žilindre praktično dosegla planirane stroške.

MARTINARNA

V martinarni so letošnje leto začeli zelo dobro, saj so izdelali v prvem tromesečju 84.904 tone SM jekla, kar je za 9,9 odstotka več kot je predvideval plan. To se je

odrazilo tudi na proizvodnih stroških, ki so knjižno za 144,1 milijona dinarjev nižji od planiranih. Znižanje stroškov so dosegli pri predelavi kot posledico visoke proizvodnje in sicer od planiranih 24,2 din za kg na dejanskih 22,9 din za kg. Skupno ceno SM jekla, ki je bila letos planirana na 76,7 din za kg, so pocenili za 1,3 dinarjev za kilogram.

ELEKTROPEČ

Obe električni peči sta izdelali v prvem tromesečju 4068-ton elektrojekla, kar je za 12 odstotkov več kot je bilo predvideno po planu. Zato so tudi finančni pokazatelji zelo ugodni, saj izkazujejo 34,3 milijona dinarjev knjižnega znižanja proizvodnih stroškov. To znižanje je dosegel kolektiv pri kovinskih dodatkih, ker so maksimalno izkoristili legirane odpadke zaradi visoke proizvodnje pa so znatno nižji predelovalni stroški.

V obdelovalnici blokov so presegli planirane proizvodne stroške predvsem zaradi večjega vzdrževanja za 2,4 milijona dinarjev, medtem ko so jih v žarilnici blokov znižali za 579.789 dinarjev.

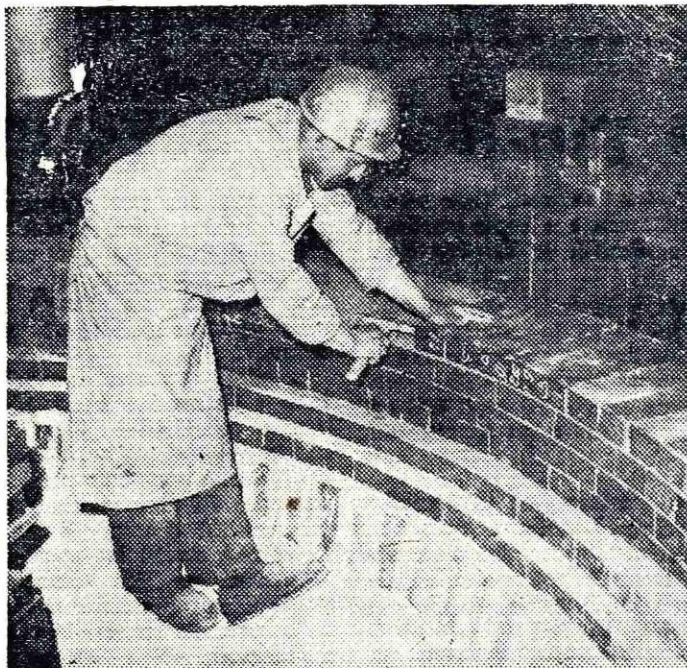
LIVARNE

V sivi livarni so izdelali v prvih treh mesecih letošnjega leta 2793 ton sive litine, kar je za 3,6 odstotka več kot je zahteval plan. Skupno je siva livarna presegla planirane proizvodne stroške za 4,1 milijona dinarjev in sicer delno pri vložku in delno pri predelavi.

V jeklovilarni so dosegli proizvodnjo 571 ton, kar je 52 odstotkov več kot je bilo planirano. To visoko preokračanje proizvodnega plana se pozna tudi pri knjižnem znižanju proizvodnih stroškov za 27,5 milijona din.

V kovinilivarni so izdelali 54,6 ton in tako preokračili plan za 21 odstotkov. S tem so tudi znižali knjižno proizvodne stroške za 3,8 milijona dinarjev.

(Nadaljevanje na 3. str.)

Industrijski zidar pri pripravljanju nove ASEA električne peči za obratovanje

Iz dela občinske skupščine Jesenice

Potrditev dogovora z industrijskim kombinatom Planika Kranj

Na pobudo in ob sodelovanju občinske skupščine ter Zavoda za zaposlovanje delavcev je industrijski kombinat »Planika« iz Kranja v opuščenih osnovni šoli na Breznici osnoval obrat za šivanje zgornjih delov vseh vrst obutve. Proizvodnja v preurejenih in opremljenih prostorih nekdanje šole se je začela 1. februarja 1965.

Sedaj je v obratu zaposlenih 35 delavk, do konca leta pa se bo njihovo število povečalo na 70. Pred-

videvajo, da bi bilo mogoče pozneje zaposliti do 150 delavk.

Na predlog sveta za industrijo in obrt so odborniki obeh zborov skupščine potrdili dogovor med skupščino občine in kombinatom »Planika«. Dogovor ureja lastništvo stavbe, plačevanje družbenih obveznosti, razširitev proizvodnje in obveznosti »Planike«, da zaposluje delavce izključno iz občine Jesenice, prvenstveno pa z žirovskega področja.

PRIPOJITEV TRGOVSKEGA PODJETJA »UNIVERZAL« H KOVINOTEHNI CELJE

Sklepe o pripojitvah in spojitvah podjetij sprejemajo prizadeti delavski sveti, potrjuje jih pa pristojna občinska skupščina. Občinska skupščina lahko odredi soglasje k sklepu o pripojitvi v primeru, če ima leta namen vzpostavljati monopolni položaj na tržišču, ali zavrne pripojitev, če podjetje, ki se združuje, ne more predložiti potrdila okrožnega

javnega tožilca, da zoper podjetje ni uveden postopek zaradi gospodarskega prekrška. V skladu z zakonom mora občinska skupščina zahtevati od podjetja, ki se želi pripojiti ali združiti tudi elaborat o ekonomsko-finančnih analizah ter o gospodarski opravičenosti pripojitve. Skupščini je bil predložen takšen elaborat na 28 straneh, ki obelodanja vse vidike pripojitve. Elaborat prepričljivo govori o ekonomski plati združevanja in upajmo, da to pot odborniki občinske skupščine niso nasledili preoptimističnim podatkom, in da se bo tisto, za kar so glasovali, uresničilo. Poglejmo nekaj najzanimivejših podatkov iz elaborata o povečanju prometa in gospodarskega uspeha pripojenega podjetja »Univerzal«.

Pripojeno podjetje bo zgradilo industrijski tir in skladiščne prostore,

Na začetku počitniške sezone

(Nadaljevanje s 1. str.)

imeli člani našega kolektiva, zaposleni v železarni najmanj pet let in ki v tem času nikoli niso izkoristili regresa v naših počitniških domovih. Pravico do regresa pa ima vsak, ki je zaposlen v železarni najmanj enajst mesecev.

Tudi na Mežaklji imamo v juliju in avgustu rezerviranih po deset postelj. Zato naj se vsi zainteresirani javijo pri svojih referentih za oddih. Prijave za Mežakljo bo reševala centralno za vso železarno komisija za oddihe in izlete. Seveda se morajo pri referentih za oddih prijaviti tudi kandidati za Crkvenico in Biograd.

Želel sem napisati nekaj napotkov na začetku nove sezone. Kako nam bo uspelo zadovoljiti sodelavce, pa sem prepričan, kar si tudi želim, da nam bodo opisali dopustniki sami. Želel bi opozoriti le še na to, da si prizadevamo obdržati ime dobrih in vzgojenih turistov, ki smo si ga pridobili v Crkvenici, tudi v Biogradu. Cuvajmo objekte in opremo, ki je naša last in smo si jo kupili iz lastnih sredstev. Več podrobnosti o rokih in drugem v zvezi z oddihi pa lahko vsak prebere v posebni okrožnici na vseh oglasnih deskah v železarni.

Jože Hlebanja

Proizvodni stroški...

(Nadaljevanje z 2. str.)

V modelni mizarni so presigli planirane proizvodne stroške v prvem tromesečju za 450.600 dinarjev.

ŠAMOTARNA

V šamotarni so izdelali v januarju, februarju in marcu skupaj 5802 toni različnih proti ognju odpornih izdelkov, kar je za 6 odstotkov več kot je bilo planirano. Ta višja proizvodnja je pripomogla tudi h knjižnemu znižanju proizvodnih stroškov za 5,7 milijona dinarjev in sicer delno na račun vložka in delno na račun predelave.

K.

Svetovna proizvodnja železa v letu 1964

Svetovna proizvodnja železa, pri čemer je mišljen grodelj in surovo jeklo, je v letu 1964 spet zelo narasla in dosegla rekordno višino. Grodlja so proizvedle vse železarne na svetu 306,5 milijona ton, kar je za 34 milijonov ton ali 13 % več in in surovega jekla 434,4 milijone ton ali za 47 milijonov ton oziroma 12 % več kot v letu 1963.

Od 306 milijonov ton grodlja so ga v jeklarnah predelali v jeklo okoli 280 milijonov ton, medtem ko so preostalih 25 milijonov uporabili kot vložek v livarnah, kjer so skupaj s starim železom oziroma staro zlomnino proizvedli okoli 50 milijonov ton litine.

Skupna proizvodnja železa, kjer upoštevamo surovo jeklo in litino, je bila v preteklem letu torej okoli 485 milijonov ton, kar je okoli 55 milijonov ton več kot v letu 1963. S tem je tudi proizvodnja železa na glavo prebivalca našega planeta precej narasla na 147 kg iz razloga, ker je proizvodnja večja za približno 13 %, medtem ko je število prebivalstva naraslo v enem letu za 2 %.

Pri proizvodnji jekla 434 milijonov ton je bilo proizvedenega 255 milijonov ton iz grodlja, ostanek 25 milijonov ton do 280 milijonov ton je izgubljen pri procesu kot odgorek itd., medtem ko je bilo starega železa potrebno 179 milijonov, oziroma z upoštevanjem izgub pri procesu okoli 200 milijonov ton. Če upoštevamo še staro železo, ki so ga uporabljale livarne, potem se je gibala svetovna poraba te železarske surovine v preteklem letu okoli 245 milijonov ton.

Iz spodnje tabele je razvidna proizvodnja grodlja in surovega jekla v letu 1963 in 1964 za posamezna področja in države v milijon ton:

	Grodelj		Surovo jeklo	
	1963	1964	1963	1964
ZDA	65,7	78,2	101,3	117,5
Kanada	5,4	6,0	7,4	8,2
skupaj Severna Amerika	71,7	84,2	108,7	125,7
države Montan Unije	53,2	60,8	73,2	82,8
ostale države Zah. Evrope	22,2	25,6	34,0	39,2
skupaj Zahodna Evropa	75,4	86,4	107,2	122,0
Sovjetska zveza	58,7	61,8	80,2	84,5
LR Kitajska	12,0	13,0	10,0	11,0
ostale socialist. države	17,7	18,7	27,6	28,3
skupaj socialist. države	88,4	93,5	117,8	123,8
Japonska	19,9	23,8	31,5	39,8
Indija	6,6	6,4	6,0	5,9
Avstralija	3,7	4,0	4,7	4,7
ostale države	7,3	7,8	10,8	11,8
ostali svet	37,5	42,0	53,0	62,2
skupaj svet	272,4	306,5	386,9	433,4

VABILO

Društvo upokojencev Jesenice vabi svoje člane, da se udeležijo članskega sestanka, ki bo v četrtek, 27. maja, ob 15. uri v veliki dvorani delavskega doma pri Jelenu.

Pridite vsi, obvestite se med seboj!

Odbor

Iz tabele je razvidno, da so v železarnah celotnega sveta v preteklem letu znatno napredovali tako v proizvodnji grodlja kakor tudi surovega jekla. Pri tem brez dvoma daleč prednjačijo ZDA, ki so dosegle v vsakem oziru rekordno proizvodnjo.

Tudi za letošnje leto predvidevajo, da bo proizvodnja železa, to je grodlja in suro-

vega jekla še nadalje narasla. To bi pri grodlju omogočilo uporabo bogatih železnih rud, koncentratov, sintra peletov na eni strani ter vpihavanje dodatnih goriv skozi pihalce in še drugi tehnološki ukrepi na drugi strani. Pri surovem jeklu pa predvsem proizvodnja v novih kisikovih konvertorjih velikih kapacitet.

K.

POLJSKA — V letošnjem letu računajo, da bodo poljske železarne izdelale okoli 9 milijonov ton surovega jekla. To bo predvidoma za 9 % več kot so izdelale v letu 1964.

BRAZILIJA — Brazilska rudarska družba »Compania Vale do Rio« bo investirala v naprave svojih železnih rudnikov v prihodnjih letih 100 milijonov dolarjev. S to investicijo bodo postopoma povečali letni izkop železne rude s sedanjih 7,6 milijona ton na 21,6 milijona ton v letu 1970.

BELGIJA Po podatkih informativnega centra v Bruslju je bila svetovna proizvodnja kobalta brez socialističnih držav v letu 1964 skupno 13.750 ton, kar je za 200 ton manj kot v letu 1963. Največ kobalta, in sicer 55 % celotne proizvodnje proizvaja Kongo in nato slede Kanada, Maroko, Zahodna Nemčija, Zambija ter ZDA.

INDIJA V indijski železarni Rourkela je pričela pred kratkim obratovati nova naprava za sintranje železne rude, ki jo je dobavilo zahodno nemško podjetje Koppers iz Essena. Naprava sestoji iz dveh trakov širine 2,5 m vsak in ima proizvodno kapaciteto 250 ton sintra na uro.

JAPONSKA Deset japonskih železarskih družb je

sklenilo z dvema avstralskima rudnikoma železne rude dolgoročno pogodbo za dobavo te železarske surovine. Po tej pogodbi bosta ta dva rudnika dobavljala v razdobju 20 let vsako leto 2 milijona ton peletov. S to dobavo bodo pričeli v letu 1966.

NORVEŠKA — V tej državi, ki je znan proizvajalec ferrosilicija, so izdelali v l. 1964 200.000 ton te zlitine. To je za 50.000 ton več kot v l. 1963. Največ so jo izvozili v zahodnoevropske države.

SOVJETSKA ZVEZA V Sovjetski zvezi proizvedejo 75 % surovega jekla v železarnah, ki imajo letno kapaciteto večjo kot 1 milijon ton. Čim bolj ležijo železarne vzhodno, tem večje so njihove kapacitete. Tako obstaja več kot 50 % plavžev v Donjeckem bazenu ter severnem Kavkazu in več kot 30 % na Uralu. Predvidevajo, da bodo do leta 1985 zgradili vrsto novih železarn v zahodni in vzhodni Sibiriji, srednji Aziji in Kazahstanu.

TURCIJA Švicarsko podjetje Concast A. G. je v sodelovanju z zahodnonemskim podjetjem Schloemann A. G. dobavilo turški železarni Metas v Izmiru prvo napravo za kontinuirno vlivanje v tej državi. Naprava je tipa »S« in je opremljena z dvema žilama za vlivanje kvadratnih gredic dimenzij 75 ter 100 mm.

ki bodo omogočali vskladiščenje materiala. Gre zlasti za izdelke železarn in sicer za vse vrste pločevin izven »profila« ali izven proizvodnega programa (glede na kvaliteto). Podjetje želi znatno povečati asortiment vseh vrst izdelkov iz gume, plastičnih mas, kavčuka, železnine in železninarskih izdelkov, gradbenega materiala, instalacijskega materiala in drugega. Iz elaborata ni povsem razvidno, kako bo podjetje k tej svoji nalogi pristopilo. Vsekakor bo potrebna specializacija obstoječe trgovine, gradnja še enega trgovskega lokala zlasti za železninarsko in drugo blago, vsekakor pa bo potrebno storiti velike premike v kvaliteti prodajnega osebja, stopnjevanju kulturne potrebe in solidnejšem odnosu do kupcev. Če bo podjetju to uspelo, lahko računamo,

da bo prispevalo svoj delež k temu, da bo jeseniški potrošnik lahko zadovoljil več svojih potreb doma in mu ne bo več potrebno kupovati za več kot dve milijardi zunaj občine.

Lani je imelo podjetje »Univerzal« milijardo dve sto milijonov prometa, po pripojitvi pa računa, da bo doseglo okrog štiri milijarde. Povečanje prometa za skoraj tri milijarde ima dalekosežne posledice in seveda ni lahko izvedljivo. Od 24 milijonov, kolikor prometnega davka je ostalo občinski skupščini glede na lanski »Univerzalov« promet, predvideva predloženi elaborat v bodoče 132 milijonov prometnega davka, kar bo vsekakor zelo pomembna postavka bodočih občinskih proračunov. Doslej je večina tega prometnega davka odtekala v druge občine, ki so imele boljše organizirano

trgovsko mrežo in ni ostajala za reševanje komunalnih potreb tam, kjer so bila sredstva ustvarjena. Da bi pripojeno podjetje lahko doseglo štiri milijarde prometa, računa med drugim tudi na tele količine izdelkov, ki naj bi jih prodajala v bodoče Železarna Jesenice pripojenemu podjetju:

800 ton elektrod letno,
400 ton žičnikov,
400 ton pohištvenih vzmeti,
800 ton cevi,
3400 ton vlečene žice,
600 ton vlečenega jekla,
700 ton valjane žice,
3000 ton črne pločevine,
3400 ton paličnega jekla,
1150 ton hladno valjanih trakov,
3000 ton pocinkane pločevine.

Zato bo doseganje povečanega prometa in bistveno zvišanega dohodka podjetja v nemajhni meri odvisno tudi od prodajnih možnosti in prodajne politike železarne. Cisti dohodek pripojenega podjetja je predviden v višini 210 milijonov dinarjev in naj bi dvakrat porasel.

Vsekakor načrti podjetja, ki si jih je zastavilo s pripojitvijo, pomenijo bistven premik k uspešnejši organizaciji trgovine in začetek procesa, ki ga bo treba odpirati tudi na drugih področjih (v trgovini z živili in drugimi potrebščinami). Od izvedbe tega načrta pa v mnogočem zavisi gospodarska učinkovitost občine. Vsekakor bomo zadovoljni, če se bomo lahko prepričali, da bo pripojeno podjetje uresničilo svoje načrte.

P. G.

Izvolili smo več kot 300 samoupravljalcev

V mehanični delavnici na Jesenicah so v delavski svet železarne izvolili Jožeta Klinarja in Janeza Rozmana

V sredo, 12. maja, je glasovalo 5933 volivcev od 6891 upravičenih. Na sliki: volišče v konstrukcijski delavnici

V delavski svet železarne smo izvolili 36 novih članov, od tega le dve ženski in nobenega mladince. Na sliki: volišče v obratu plinska in vodna energija

V 20. številka »Železarja« smo objavili na 1. strani nekaj podatkov o volitvah v samoupravne organe, ki so bile v železarni 12. maja. Ker pa so bili objavljeni podatki nepopolni in le začasni, objavljamo danes dokončni rezultat volitev oziroma podatke, s katerimi razpolaga volilna komisija pri delavskem svetu železarne.

V prihodnjem obdobju bodo v posameznih delovnih enotah analizirali potek volitev in doseženi rezultat. Zato je še prezgodaj, da bi lahko podrobneje ocenjevali volitve. Zadostuje naj le, da smo z izvolitvijo novih članov samoupravnih organov spet okrepili število samoupravljalcev, to je članov kolektiva, ki so bili v zadnjih petnajstih letih že izvoljeni in so aktivno sodelovali v delavskem svetu železarne ali pa v delavskem svetu svoje enote. To je zelo pomembna potrditev, kajti tudi na V. kongresu Zveze komunistov Slovenije in pozneje na velikem zborovanju samoupravljalcev v Ljubljani je bila močno poudarjena nujnost, da je treba vrste samoupravljalcev pomnožiti z novimi člani, ki bodo imeli priliko, da se bodo lahko seznanili s problematiko celotne gospodarske organizacije in delovne enote, kjer so zaposleni.

Da bi letošnje volitve v organe samoupravljanja osvetlili tudi z druge strani, ne bo odveč, če našim bralcem posredujemo nekaj števil.

V sredo, 12. maja, je od vpisanih 6891 volivcev na voliščih v delovnih enotah glasovalo 5933 volivcev. Iz opravičenih razlogov se volitev ni udeležilo 710 volivcev ali 10,3 %. Iz neopravičenih razlogov pa 248 volivcev ali 3,6 %. Neveljavnih glasov so volilni odbori našli pri volitvah za člane DS železarne 348 ali 5,8 %, pri volitvah za delavski svet delovnih enot pa 269 glasov ali 4,5 %.

Za delavski svet železarne smo izvolili 36 novih članov, od tega dve ženski in 34 moških, vendar pa med njimi ni nobenega mladince. Za člane delavskih svetov delovnih enot je bilo izvoljenih 295 članov našega kolektiva, med njimi je 52 žensk in 263 moških. Na ta način smo na volitvah 12. maja v celoti izvolili 331 novih samoupravljalcev, kar predstavlja 4,8 % vseh zaposlenih v železarni. Glasovali so lahko vsi, mladinci do 18 let starosti ter upokojeanci, ki so v začasnem delovnem razmerju. Z volitvami so najprej zaključili na volišču v RO, nato v elektro delavnici, elektro gospodarstvu itd. Izid volitev v posameznih delovnih enotah je naslednji:

plavž	87,9 %
martinarna	81,3 %
elektropeč	86,9 %
šamotarna	86,6 %
livarna	92,6 %
Javornik I	77,5 %
valjarna 1300	84,8 %
valjarna 2400	85,8 %
žična valjarna	79 %
jeklovlek	92,3 %
strugarna valjev	89,4 %
HVŽ	86,7 %
cevarna	87,8 %

žebeljarna	84,4 %
elektrodni odd.	74,1 %
mehanična del.	87,8 %
konstrukcijska del.	88,5 %
elektro delavnica	98,4 %
gradbeni oddelek	87,3 %
promet	92,4 %
transport	88,2 %
vzdrževanje Javornik	87,8 %
elektro-toplot. energ.	93,4 %
plin. in vodna energ.	89,6 %
energetsko gospod.	97,8 %
OTK	93,7 %
RO	97,1 %
GEŽ	85,7 %
upravne službe	85,6 %
ŽELEZARNA	86,1 %

Novi člani delavskega sveta železarne

Na volitvah novih samoupravnih organov, ki so bile 12. maja, smo morali izvoliti člane delavskega sveta, ki bodo zamenjali dosedanje člane delavskega sveta, katerim je že potekla mandatna doba. Volili smo 36 novih članov DS železarne. Izvoljeni so bili:

Franc Globočnik, plavž
Stane Torkar, plavž
inž. Janez Biček, martinarna
Rade Simičič, martinarna
Cveto Pančur, šamotarna
Jože Bertonec, livarna
Ferdinand Klavara, Javornik I
Franc Markelj, Javornik I
Daniel Pesjak, Javornik I
Milan Kodrič, valjarna 1300
Slavko Koren, valjarna 1300
Anton Dežman, valjarna 2400
Vinko Mirti, valjarna 2400
Bogo Tušar, žična valjarna
Zdravko Košir, strugarna valjev
Ivan Gašperin, HVŽ
Janez Oven, HVŽ
Drago Markizeti, cevarna
Peter Simonetič, žebeljarna
Pavla Drab, elektrodni odd.
Jože Klinar, mehanična del.
Janez Rozman, mehan. del.
Zvonko Ažman, konstrukcijska delavnica
Alojz Varl, konstrukcijska delavnica
Mirko Zupan, elektro delavnica
Franc Lah, promet
Janez Pikon, promet
Stane Rotar, transport
Zdravko Zima, Javornik III
Rudi Sirc, elektro-toplotna energija
Marian Veber, energetsko gospodarstvo
Adolf Urbanc, OTK
Bogdan Langus, GEŽ
Franc Culjkar, uprav. službe
Janez Rozman, uprav. službe
Majda Rozman, uprav. službe

ODHODI VLAKOV Z JESENIC

vrsta vlaka	štev. vlaka	za smer	odhod opomba
ekspresni	114	München	2.20 Istanbul ekspres
ekspresni	158	Dortmund	3.04 Hellas ekspres
ekspresni	MC	Beograd	3.40 Istanbul ekspres
ekspresni	DA	Beograd	4.08 Hellas ekspres
potniški	911	Ljubljana	4.44
potniški	EM 913	Ljubljana	5.44
potniški	L 922	Podbrdo	5.50 postanek samo na Bled jez. in Boh. B.
brzi	734	Dortmund	5.55 Direkt orient ekspres
potniški	4712	Villach	6.13
potniški	912	Nova Gorica	6.20
potniški	7112	Planica	6.21
brzi	1	Beograd	6.25 Jugoslavija ekspres
potniški	L 921	Kranj	6.31
mešani	7130	Planica	8.07
potniški	EM 915	Ljubljana	10.22
potniški	7114 a	Planica	10.30 vozi do 5. 9.
potniški	926	Nova Gorica	11.06
potniški	7114	Planica	11.46 vozi od 6. 9. dalje
brzi	100	München	12.55 Tauern ekspres
brzi	LR	Rijeka	14.12 Dalmacija ekspres vozi do 25. 9.
potniški	916	Nova Gorica	14.18
potniški	7116	Planica	14.20
potniški	EM 917	Ljubljana	14.22
brzi	146	London	16.02 Dalmacija ekspres vozi do 25. 9.
potniški	7118	Planica	16.10 vozi do 5. 9.
brzi	TB	Split	17.17 Tauern ekspres
potniški	EM 919	Ljubljana	18.04
potniški	7120	Planica	18.07
potniški	918	Nova Gorica	18.20
potniški	4722	Villach	19.30
potniški	909	Ljubljana	20.07
potniški	EM 921	Ljubljana	22.20
potniški	7122	Planica	22.22
potniški	920	Podbrdo	22.25
brzi	907	Beograd	23.30 Direkt orient ekspres
brzi	140	München	23.57 Jugoslavija ekspres

PRIHODI VLAKOV NA JESENICE

vrsta vlaka	štev. vlaka	iz smeri	prihod opomba
ekspresni	CM	Beograd	1.45 Istanbul ekspres
ekspresni	AD	Beograd	2.24 Hellas ekspres
ekspresni	115	München	3.02 Istanbul ekspres
ekspresni	159	Dortmund	3.32 Hellas ekspres
brzi	908	Beograd	5.07 Direkt orient ekspres
potniški	913	Nova Gorica	5.07
potniški	EM 912	Ljubljana	5.32
potniški	7111	Planica	5.35
brzi	141	München	5.53 Jugoslavija ekspres
potniški	914	Ljubljana	7.25
potniški	L 923	Podbrdo	8.00
potniški	7113	Planica	8.04
potniški	4713	Villach	8.53
potniški	L 922	Kranj	9.11
potniški	915	Nova Gorica	9.58
potniški	EM 910	Ljubljana	10.09
potniški	7115	Planica	10.15
brzi	BT	Split	12.16 Tauern ekspres
potniški	917	Nova Gorica	13.29
potniški	7117	Planica	13.32
brzi	147	London	13.35 Dalmacija ekspres — vozi do 25. 9. 1965
potniški	EM 916	Ljubljana	13.39
brzi	RL	Rijeka	15.16 Dalmacija ekspres — vozi do 25. 9. 1965
potniški	918	Ljubljana	15.53
brzi	101	München	16.50 Tauern ekspres
potniški	919	Nova Gorica	17.11
potniški	EM 920	Ljubljana	17.47
mešani	7131	Planica	17.52
potniški	7119	Planica	19.50 vozi do vključno 5. 9.
potniški	4723	Villach	20.30
potniški	7121	Planica	21.29
potniški	EM 922	Ljubljana	21.34
potniški	921	Nova Gorica	21.40
brzi	735	Dortmund	23.00 Direkt orient ekspres
brzi	2	Beograd	23.28 Jugoslavija ekspres

Op.: Vlaki, označeni z EM so elektromotorniki, Prevoz prtljage pri teh vlakih ni dovoljen. Ročna prtljaga je omejena.

Nov vozni red

Dne 30. maja bo uveljavljen nov vozni red na progah JŽ, kot tudi na vseh ostalih evropskih železnicah. Prihodi in odhodi potniških vlakov so urejeni tako, da bo začetek službe v železnici lahko ob 6., 14. in 22. uri. Število vlakov za lokalni promet ostane v glavnem isto, odpovedan je le potniški vlak, ki je do sedaj odhajal proti Gorici okrog 8. ure zjutraj. Za Ljubljano bosta vozila še dva vlaka s klasično garnituro, vendar bo tudi te vlake

vlekla električna lokomotiva, tako da bo čas potovanja tudi pri teh vlakih občutno krajši.

Število mednarodnih brzih vlakov pa se bo povečalo, saj bo skozi Jesenice vozilo skozi vse leto pet parov, v sezoni pa še en par vlakov. Tarifa za ekspresni vlak bo pri vlakih Hellas ekspres, Istanbul ekspres in Direkt Orient ekspres. Pri ostalih vlakih velja tarifa za brzi vlak. Zelo ugoden za naše potnike bo na novo vpeljani Tauern eks-

pres, ki bo vozil iz Nemčije za Split. Na Jesenicah bo mo temu vlaku v sezoni dodajali še poseben vagon za Split. Jugoslavija ekspres bo tudi sedaj imel direktna vozove za Reko in spalnik za Sarajevo, ki pa bo podnevni preurejen v navaden sedežni vagon. Potniki pa, ki bodo potovali v inozemstvo, bodo imeli direktna vozove za London, Holandijo, Švico, Hamburg, Dortmund in še druga mesta.

Franc Jerala

Nesreče

V VALJARNAH

JAVORNIK I

Dane Knježević je bil pri remontu dodeljen k menjavi valjčnic. Ko so popravljali valjčnice, ga je pritisnil pokrov zobatega kolesa na prst leve noge.

Srečko Mikelj, pomočnik pri progi, je bil dodeljen k razkladanju ingotov. Pri zapenjanju ingotov z verigo si je poškodoval četrti prst leve roke.

Andrej Čelik, pomočnik ogrevalca, je sodelavcu držal klin, da bi izsekala žilindro iz peči. Sodelavec je s kladivom zadel ob steno, zgrešil klin in zadel ponesrečenca na koleno leve noge.

Janez Gečele je pomagal pri remontu peči ključavničarju menjati vratica. Pri tem mu je padel pokrov na levo nogo.

Stanko Pajnter je pri remontu pomagal čistiti jašek. Pri tem mu je spodrsnilo, zadel je ob rob plošče ter se je poškodoval na prsni koš.

Roman Jakopič, II. rezkalec, se je pripravljaj, da bi podložil ploščo. Pri tem so mu klešče, s katerimi je prijel gredico, da bi jo dvignil, spodrsnile in gredica mu je padla na desno nogo.

Gabrijel Munih je delal pri ključavničarski skupini, ko so pritrdjevali talne vijake na

grebenjaku. Sodelavcu, ki je tolkel s kladivom po ključu, je spodrsnilo in je ponesrečenca udaril po desni roki ter mu poškodoval prvi prst. Redžo Omerović, brusar na rafama stroju, se je pri namščanju gredice na stol z drogom udaril na zgornjo ustnico.

VALJARNA 2400

Radomir Ljušič, pomožni delavec, je menjal koritne vozove na čelnih škarjah. Ko je odpel verigo, jo je žerjavovodja dvignil, vendar se je zataknila v korito in ga prevrnila tako, da je oplazila ponesrečenca po spodnjem delu telesa.

Začeli smo z remontom kavperja št 1

Kavper št. 1 je obratoval štiri leta in pol, kar je za naše pogoje glede čistote plina kar zadovoljivo. Ta remont je bil planiran že v letu 1964, vendar ga zaradi dobrega dela ostalih kavperjev nismo opravili. Računali smo, da bomo v prvem tromesečju imeli tudi remont plavža št. 1 in bi takrat izvedli tudi remont kavperja, ker nam remont kavperjev povzroči določen izpad proizvodnje grodlja. Kar pa smo začeli vpihovati mazut v plavž št. 1, smo morali pristopiti k izvedbi remonta. Vpihavanje mazuta zahteva višje temperature vročega zraka, kar bi bilo pri tem kavperju nemogoče doseči. Remont bo predvidoma trajal 25 dni. Pri tem remontu bomo izmenjali gredelno opako in popravili izgorevni jašek ter generalno popravili tudi reverzirne naprave. Zidarska dela bo prevzelo podjetje Vatrostalna, ostala dela pa vzdrževalne delavnice.

Stane Torkar

Obiskali so nas

V soboto, 15. maja, so nas obiskali na povabilo našega Združenja in na osnovi pogodbe o gospodarskem sodelovanju med Vzhodno Nemčijo in Jugoslavijo direktor železarne Hennigsdorf inž. Heller, direktor železarne Riesa inž. Lacour in njegov tehnični svetovalec inž. Kempny. Ker imata ti dve železarni proizvodni program podoben našemu, so bili razgovori zelo zanimivi, posebno kar se tiče hladne predelave.

V okviru dogovora za gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Poljsko in dogovora Komisije za sodelovanje na polju črne metalurgije je bil v Beogradu sestanek grupe za znanstveno tehnično sodelovanje, kateremu so s strani Poljske prisostvovali inž. Oljok Andrzej in dr. inž. Wusatowsky Romen — oba predstavnika znanstvenega inštituta iz Glivic ter zastopnik poljskega združenja inž. Vital. Navedeni so ob tej priliki obiskali nekatere jugoslovanske železarne, med njimi tudi našo

in so se v razgovorih predvsem zanimali za našo nadaljnjo perspektivo.

Zaradi kontrole obzidave nove električne peči z dolo bloki se je ta teden zadrževal pri nas vodja servisne službe inž. Peruchetti od firme Franchi-Brescia, ki nam je dobavila te bloke.

V INOZEMSTVO SO ODPOTOVALI:

tehnični direktor Bogomil Homovec in šef uprave osnovnih sredstev inž. Milan Marolt v Anglijo z namenom, da si ogledata kaldo naprave v angleških železarnah;

šef zunanje trgovine Zvonimir Teržan v Zapadno Nemčijo po vprašanju našega izvoza in dobavo Didier opeke;

mazilni tehnik Ivan Kodrič in njegov pomočnik Andrej Hlebanja v Avstrijo, s tem, da se udeležita posvetovanja o organizaciji in uporabi olja ter maziv v železarnah, ki je organizirano s strani družbe MOBIL OIL.

OB OTVORITVI RAZSTAVE DOLIKA Z MOTIVIKO IZ NOB

V mali dvorani delavskega doma pri Jeleni bo danes, 22. maja ob 18. uri zvečer, otvoritev slikarske razstave del članov jeseniškega DOLIKA z motiviko iz NOB. Ob pripravah na to razstavo je imel naš sodelavec kratek razgovor s petimi člani DOLIKA, ki razstavljajo svoja dela na razstavi.

JOZETA ČEBULJA, nestorja in dolgoletnega tajnika DOLIK, je vprašal:

»Kakšna je po vašem mnenju vloga DOLIKA danes?»

»Od ustanovitve leta 1946 dalje goji DOLIK pri svojih članih - amaterjih likovno umetnost. V tej dobi, posebno pa še v zadnjih treh letih je v sodelovanju z UO Svobode »Tone Čufar« DOLIK pristopil k širši likovni vzgoji naših občanov z razstavami, predavanji in filmi. S tem sem že povedal praktično vse o današnji vlogi DOLIKA, pripomnil bi samo še to, da smo s tem zainteresirali za likovno umetnost široke množice naših delovnih ljudi ter mladino in smo na tem področju že uspeli v občinskem merilu.«

TINE MARKEŽ je med člani DOLIKA in našimi obiskovalci razstav znan med drugim tudi po svojih izredno uspešnih miniaturah. Zato je odgovarjal na vprašanje: »Zakaj ustvarjate vaše imenitne miniaturre?»

»Z ustvarjanjem miniaturnih izrabljam možnost, da lahko v najkrajšem času izrazim tisto, kar čutim. Zato so mi tudi miniaturre tako zelo pri srcu in mi pri njih delo gre hitro od rok.«

FRANC KREUZER je bil partizan in odgovoril je na naslednje vprašanje:

»Ali ste se pri ustvarjanju del za razstavo NOB vnovič vživeli v čase, ko ste bili v partizanih?»

»Brez dvoma lahko rečem, da sem se pri slikanju del za razstavo s tematiko iz NOB vnovič vživel v čase, ko sem partizanal. Ker se rad ukvarjam s figuraliko, sem skušal v svojih delih prikazati ne samo motive, temveč tudi žive udeležence borb - partizane. Koliko mi je to uspelo, bodo pa sodili obiskovalci razstave.«

Znani krajinar Gorenjske ter njenih gora TONE TOMAZIN je odgovoril na vprašanje:

»Kaj vam pomeni slikarstvo?»

»S slikarskim ustvarjanjem si zadostim svoji potrebi notranjega ustvarjanja, poleg tega pa je to tudi priložnost duševni utrujenosti na delovnem mestu. Kot bivši planinec in alpinist najraje prenašam na platno lepoto naših gora ter gorenjske pokrajine nasploh. S tem želim predstaviti naše planine tudi tistim, ki iz kakršnihkoli razlogov nimajo možnosti ali volje, da bi se sami povzpeli na njihove vrhove.«

In na koncu še vprašanje enemu izmed najmlajših članov DOLIK, MITJI RAJHMANU:

Dolinski sestanek članov DOLIKA

Zirija: Melita Vovk, akademska slikarka, Andrej Pavlovec, umetnostni zgodovinar in Miha Cenc, direktor DU Jesenice, izbira dela članov DOLIKA za razstavo

»Kaj meniš kot mladinec o vplivu DOLIKA na našo mladino?»

»Mislim, da igra DOLIK veliko vlogo pri likovni vzgoji naše mladine. To velja tako za aktivne ustvarjalce, ki jih DOLIK vzgaja kot likovnike, kakor tudi za lju-

bitelje likovne umetnosti. Brez dvoma ima DOLIK kot organizator likovnih razstav vsak mesec tudi svoje zaslug pri dejstvu, da že mnogi naši mladinci dobro ločijo, kaj je kič in kaj je prava likovna umetnost. To je povedalo pet aktiv-

Stanovska komisija po sklepu redne z dne 7. maja 1965 te posojil svoje delavce iz lastnih sredstev, ki danju dela tega sv. naslednji

za posojila, jih dajnice za gosp. in

1. Posojila je pod — višina posojila — najnižja obrest — najdaljša odpla
2. Posojilo namen do z lastnimi sredstvi razpisu dogra Prijava razpisa — ime prijimek — sedanji bivališč — trajanje zaposl — števil družinski — podatki o lastr hiše tretje razpisnega po — odločbo o odob — gradbeno dovol — potrjuje predra
3. Prednost pri odo — ki graje v okol deleženci MV — po — s kritičnimi sta — ki z radnjo stanovanje v d
4. Prosilci naj vložijo standardne železarske enote železar 8. do 12. re.
5. Zadnji razpis za vložbo 5. junij 1965 izidu obveščeni o odločbo Jesenice naprej

OBVESTILO OBI

Zaradi odsotnosti II. in III. Obratni a bo v naslednjem te poldne in popoldne oddelek. Zardi tega sodelavce, da se v n niško pomoče v na

Končno - novo šolsko poslopje Obris zgodovine jeseniškega šolstva

In učni uspehi ter šolski obisk? Statistični pregled šolarjev, n. pr. ob koncu šolskega leta 1902/03 z dne 31. julija kaže sledečo sliko: od skupnih 462 učencev (200 dečkov in 242 deklic) je bilo sposobnih za višji razred le 338 (155 + 183), nesposobnih pa 105 (53 + 52); med temi je bilo več učencev, ki so imeli iz enega predmeta preizkušnjo znanja (popravni izpit? op.), neizprašanih pa je ostalo kar 19 učencev (12 + 7). Z učnim napredkom (uspehom, op.) je v tesni zvezi šolski obisk po štirih kategorijah: zelo pridno je obiskovalo 417 učencev, pridno 15 učencev, ne posebno pridno 15 učencev, zanikrno pa je hodilo 15 učencev! Čeprav je bil takratni učni načrt v primerjavi z današnjim zelo skromen, učni

uspeh ni zadovoljiv; vzroka sta predvsem dva; pogostna obolenja učiteljstva in bolezenski dopusti ter nadomeščanja, premeščanja učiteljstva med šolskim letom, zlasti pa prenatrpanost učilnic, saj je bilo ob koncu leta 1903 v posameznih oddelkih najmanj 51 učencev, največ pa 75! Tako ni čudno, če je nekoč učiteljica Vilmanova uliča skupaj 117 učencev, ko je zaradi bolezni kolegince nekaj tednov imela združena dva oddelka.

Slovenski šoli na Jesenicah pa je pretila še hujša nevarnost: nemška šola, ki je bila na novo ustanovljena — koč zasebna — v šolskem letu 1903/04 na Savi v bližini tovarne KID; s poukom — samo v nemščini — je pričela 3. nov. 1903; vpisalo se je 48 učencev, ki so do-

tlej obiskovali slovensko štirirazrednico. Ustanovitelja te nemške šole sta bili zloglasni ponemčevalni šolski društvi »Schulverein« in »Südmark«. Ker je za to nemško šolo arhiv ohranjen, zato bo zgodovinski oris možen, a pozneje!

Čeprav bi moralo biti novo šolsko poslopje za slovensko šolo po prvih dveh sklepih in načrtih že zgrajeno, se zadeva ni premaknila od sklepov do komisij. O tem je sledeči zapis v šolski kroniki: »Dne 19. majnika 1904 je bila komisija zaradi zgradbe nove ljudske šole na Savi (ne več na Žalah, op.). Isti dan je sklenil krajni š. svet jeseniški, da naj se ne zida druga štirirazrednica, temveč da naj se gradi ena sama večja šola, ki naj se polagoma razširi v osemrazrednico.

Zapisnik se je se je poslal okrajnemu šol. svetu s prošnjo, da isti blagovoli podpirati prošnjo tuk. krajn. šol. sveta.« Odgovor okraj. š. sveta ni znan, pač pa lahko sklepamo, da ni bil zadovoljiv — najbrž z zemljiščem, morda pa tudi zaradi predloga za osemrazrednico!

Nadaljnji zapis istega leta! »Dne 16. novembra 1904 je bila zopet komisija zaradi gradbe novega šol. poslopja. Tuk. krajni šolski svet je pri tej priliki prosil, da se zgradi šola na prostoru g. Ant. Trevena na Savi, ki ga prepusti občini brezplačno. Tudi je vložil ta dan krajni šol. svet prošnjo okr. šol. svetu, da naj se zida le ena šola in ta tako velika, da se sčasom lahko razširi v osemrazrednico.«

Odgovor okrajnega šolskega sveta na prošnjo in predlog krajnega šol. sveta na Jesenicah ni znan; dejstvo je, da so novo stavbo začeli graditi šele čez deset let! Med tem pa je število prebivalstva rastle, s tem pa tudi število šolarjev,

kar je bilo v najesnejši seniško železarno že od ve Kranjske industrijske ta 1869 dalje. Slavko Sr svojem kratkem zgodovinu »Železarske Jesenice«, objavil ob 85-letnici Žel senice v obzorniku »Nova nja« leta 1954, zapisal sl važnejša (kot letnica 18 letnica 1889, ko je kaj KID začela s koncentraci raztresenih gorenjskih fu senicah, s tem pa tudi Ko je leta 1890 pogorela v Bohinjski Bistici in l tom 1888 začeli puščati Dvoru na Dolenjskem, se preseljevanje fužinskega iz navedenih krajev z n se naseli pri nastajajoči na Jesenicah — Savi. Po skega življa je prišlo n tudi fužinsko delavstvo strokovnjaki — mojstri Štajerske, Sudetov ter iz Gorenjski železnici Ljubl nice—Rateče—Trbiž, ki :

Ob 20-letnici osvoboditve in 30-letnici jeseniško-javorniške stavke

Kako je pred dvajsetimi leti tekla titova štafeta

Natečaj

Na komisija železarne Jesenice razpisuje pu redne seje delavskega sveta železarne, ma 1965 ter na podlagi pravilnika o dajanju svoj delavcem za gradnjo stanovanjskih hiš h shranitev, ki je bil sprejet na 14. rednem zasedanju sveta železarne dne 20. aprila 1961, ji

ila, jih daje delovna skupnost železarne Jesenice individualnih hiš svojim delavcem:

ila je pod naslednjimi pogoji:
šina posojila — največ 500.000 din,
jniž obrestna mera 2 % in
jdaš odplačilni rok 20 let.

jilo namenjeno prvenstveno proslcem, ki bo-
lastni sredstvi in odobrenim posojilom po
razpisi dogradili hišo do tretje gradbene faze.
va razpisani natečaj mora vsebovati:
ie in imek prosilca,
danj bivališče,
ajanj zaposlitve v železarni Jesenice in obrat,
avilo družinskih članov z navedbo starosti otrok,
dati o lastnih sredstvih in možnosti zgraditve
še tretje faze z lastnimi sredstvi in sredstvi
zpisnega posojila,
ločbo odobreni lokaciji,
adbo dovoljenje,
trje predračun z načrtom.

ostri odobritvi posojila bodo imeli prosilci:
grad v okolišju Jesenic, Bleda in Radovljice,
ci N.V. — potrdilo,
kritimi stanovanjskimi pogoji,
z gradnjo stanovanjske hiše sprostje sedanje
anovnje v družbeni lastnini.

lci ni vložijo prijave pri referentu za družbeni
ar železarne Jesenice v poslovni stavbi Gostin-
not železar, Cesta železarjev 26, vsak dan od
12. ure.

ji ro za vložitev prijave na razpisani natečaj je
1965. Izidu natečaja bodo prijavitelci pisмено
ni z odločbo stanovanjske komisije železarne
najpozneje do 31. junija 1965.

STANOVANJSKA KOMISIJA
ŽELEZARNE JESENICE

ESTILO OBRATNE AMBULANTE

li osotnosti treh zdravnikov, ki ordinirajo v
I. Obratni ambulant in na bolniškem oddelku,
slednjem tednu ordiniral le dr. Milan Čeh do-
n popoldne in obenem skrbel tudi za bolniški
Zaradi tega dr. Milan Čeh naproša vse naše
e, da se v naslednjem tednu obračajo po zdrav-
močle v najnujnejših primerih.

Obratna ambulanta
Železarne Jesenice

najstnejši zvezi z je-
rno že od ustanovit-
ndustrijske družbe le-
Slavko Smolej je v
em godovinskem ori-
e Jesenice, ki ga je
5-letnici železarne Je-
rniki »Nova proizvod-
e, zapisal sledeče: »Se
letnica 1869 op.) je
ko je kapitalistična
koncentracijo obratov
renskih fužin na Je-
n pa tudi delavstva.
90 pogorela še fužina
Bistrici in ko so z le-
li opuščati fužino na
enjskem, se je pričelo
fužinskega delavstva
krajev z namero, da
naseljujejo industriji
— Savi. Poleg sloven-
je prišlo na Jesenice
delavstvo ter razni
— moistri s Koroške,
letov ter iz Nemčije.
znici Ljubljana—Jese-
Trbiž, ki so jo izro-

čili prometu leta 1870, je sledila
gradnja nove železniške proge Je-
senice—Gorica—Trst s karavanskim
predorom, ki so ga gradbinci, mi-
nerji gradili štiri leta; šolska mla-
dina z učiteljskim se je udeležila
slavnosti, ko je nadvojvoda Franc
Ferdinand izročil bohinsko-goriško
železniško progo Jesenice—Trst pro-
metu. Zaradi nove železniške proge
se je število prebivalstva znova
dvignilo, saj je n. pr. samo železni-
ška uprava takrat za svoje usluž-
benice sezidala na Jesenicah štiri
večstanovanjske hiše, na Hrušici
pa osemnajst in majhen hotel (po-
datek tov. Gospodariča).

Razumljivo je, da je spet nara-
ščalo število učencev; zato je jese-
niška šola dobila odobreno vzpo-
rednico k I. razredu (poučevala je
Marija, plemenita Zhorsky, ki pa
se je že aprila odpovedala učiteljski
službi); za ta oddelek so najeli za-
silno učilnico v I. nadstropju Mo-
ričeve hiše (danes »Delikatosa«, Ce-
sta maršala Tita, h. št. 58. Leta
1910 pa so odprli vzporednico še k

III. razredu v zasilni učilnici »Pri
Trevnu« na Savi, danes Cesta Fran-
ceta Prešerna.

V šolskem letu 1910/11 je v dese-
tih oddelkih jeseniške štirirazredni-
ce bilo vpisanih 730 učencev vsak-
danje šole ter 64 učencev ponavljal-
ne šole, skupaj 794. Pouk pa so
obiskovali v »stari šoli« v Kosovi
graščini, v zasilnih učilnicah pri
Rajmondu, pri Moriču in pri Tre-
vnu... Torej nevzdržne razmere;
zato ni nič čudnega, če je bilo na
koncu šolskega leta sposobnih za
višji razred 423 učencev, nesposob-
nih 298, neizprašanih pa 9 učencev;
učni uspeh je bil torej naravnost
porazen v razmerju 423 pozitivnih
in 307 učencev negativnih, saj je
komaj vsak četrti izdelal, ostali tri-
je pa so padli...

Jasna je računica: v vsakem od-
delku povprečno 73 učencev! Poleg
že omenjeni premeščanj učiteljsva
med šolskim letom, pogostno na-
domeščanje obolelih učiteljev, dalj-
ši bolezenski dopusti, tudi nadučil-
telja, učilnice v štirih stavbah, ki

tudi v Kranjski gori. Tako je
šlo od vasi do vasi. Do Pla-
nice. Tam se je sicer zadeva
nekoliko zataknila, ker sva
najprej morali pomiriti ne-
soglasja v mladinski organi-
zaciji. Seveda so vsi hoteli
biti izbrani za nosilce štafet-
ne palice, toda morali sva
izbrati najboljši in pred-
vsem dati s tem priznanje
tistim mladincem in skojev-
cem, ki so se v času borbe
izkazali s svojim delom in
aktivnostjo.

Na vsakem sestanku smo
tudi prebrali pozdravno pi-
smo, ki ga je Krista imela s
seboj, v katerem smo Titu
sporočali, kako se veselimo
zlate svobode, kako mu iz
srca želimo zdravja in uspe-
hov v njegovem nadaljnjem
delu in skrbi za naš narod.

Dan pred napovedano šta-
feto sva napravili preizkus,
ne morda zato, ker ne bi za-
upali vodstvom mladinskih
organizacij, vendar to je bila
prva štafeta, izkušnja še
nismo imeli, vse pa je mo-
ralo potekati brezhibno in se
ob določeni uri pojaviti na
Jesenicah pred Titovim do-
mom, kjer je bila slovesnost,
kateri so prisostvovali celo
člani Pokrajinskega Komite-
ta SKOJ iz Ljubljane, člani
uredništva Mladine in foto-
reporterji. Tako smo se dan
poprej napotili skozi vse vasi,
zaznamovali mesta, kjer se
bo predajala štafeta palica
in še poslednjič naročevali,
kar se da resno, da bo jutri
šlo že zares.

Mislil, da z nama vred
tisti zadnji večer tudi ostala
mladina, ki je sodelovala v
tej štafeti skozi gornjesavsko
dolino ni mogla spati od skr-
bi, kako bo naslednji dan.

Naslednje jutro smo se
zgodaj zjutraj zbrali v Ta-
marju, ob samem izviru Save.
Dva mladince in dve mladinc-

ki v narodnih nošah so prvi
prevzeli s cvetjem ovito šta-
feto palico, ki so jo orga-
nizatorji gorenjske Titove
štafete prejšnji večer pri-
nesli iz Ljubljane. Kratka
slovesnost, ki jo je posnel
navzoči fotoreporter in šta-
feta je stekla. Na licih vseh
se je zrcalilo razburjenje,
kako tudi ne, saj so v rokah
držali pismo, ki ga bo bral
sam maršal Tito. Bilo je pre-
krasno majsko jutro, sonce
je pošiljalo svoje prve zlate
poljube preko Julijcev, ko
smo se iz Tamarja bližali
Planici. S Kristo sva jih vso
pot spremljali s kolesi, pred
nami je počasi vozil osebni
avto z gosti iz Ljubljane,
pred njim pa motorist z raz-
vito zastavo. Medtem ko je
Krista spremljala mladince
in mladinke, ki so nosili šta-
feto palico, sem jaz pohite-
la naprej in obveščala čaka-
joče: pripravite se, sedaj
prihajajo. Potem sem se zo-
pet vračala nazaj in poroča-
la da je vse v redu, da so
vsi na svojih mestih. Vendar
me je vso dolgo pot skrbelo,
da se le ne bi kje zataknilo.
Skozi vasi so nas spremljali
pionirski in mladina, vzkli-

kali in metali rože, ob cesti
so bili zbrani vaščani, ki so
pozdravljali štafeto. Tako
prešenih in veselih ljudi še ni-
sem videla dotlej. Celot star-
čki so metali klobuke v zrak,
stare ženske so nam mahale
z robci, vsa gornjesavska do-
lina je praznovala, vsa naša
pot skozi vasi je bila ena
sama velika manifestacija
ljubezni in pristrčnosti želja
našemu voditelju. Zdelo se
nam je, da še visoko zasne-
ženi očaki v Julijcih kimajo
in se pridružujejo našemu
veselju.

Na to štafeto, ki je pones-
la pozdrave tov. Titu za rojst-
ni dan, za prvi rojstni dan,
ki ga je praznoval v svobodi
in z njim ves naš narod, ne
bom nikoli pozabila. Nanjo
se spominim vsako leto, ko se
približa dan mladosti in Ti-
tovega rojstnega dne, še po-
sebnost pa letos, ko praznuje-
mo dvajsetletnico osvobodit-
ve, ko so nam vsi tisti spo-
mini že postali daljna pre-
teklost, pa so vendar po
svoji pristrčnosti in lepoti še
vedno tako blizu, da bi jih
bilo škoda vreči v pozabo.

MI

Obvestilo za mopediste

Osnovni zakon prometne varnosti na javnih cestah,
ki velja od 4. aprila 1965, določa, da morajo polagati
vozniški izpit tudi vozniki motornih vozil do 50 ccm,
to je mopedisti. V zvezi s tem obvešča AMD Jesenice,
da je s 15. majem 1965 prenehala izdajati potrdila o
znanju prometnih predpisov za vožnjo z mopedi. Po-
trdila, izdana do 15. maja 1965, bodo priznana kot vo-
zniško dovoljenje kategorije A do 50 ccm in bodo pri
oddelu za notranje zadeve skupščine občine Jesenice
zamenjana. Po novem zakonu o prometni varnosti na
javnih cestah bodo morali tudi mopedisti polagati voz-
niški izpit pri redni občinski izpitni komisiji.

AMD JESENICE

so bile raztresene od Murove do
Stare Save, premalo nadzorstva,
preveč prostih dni in praznovanj,
zlasti pa pomanjkanje učil, če po-
mislimo, da je bilo treba v šolsko
kroniko vpisati, da so nakupili en
zemljevid in globus! Pod naslovom
»Učila« pa je v šolskem letu 1908
1909 zapisano: »Zbirka učil se je
spopolnila s sledečimi predmeti: Fi-
lip Bernard, učenec IV. razreda, je
daroval šoli tri žive martinčke, po-
enega močadera, kuščarja, slepca,
modrasa, srakoperja z gnezdom in
jajci. G. J. Rudolf, cestni mojster,
je nagačil črno in sivo vrano, šojjo,
srakoperja in dihurja.« Ali pa pri-
pomba: »V š. letu 1913/14 se ni no-
benih učil nabavilo, ker se bo to
izvedlo ob preselitvi v novo šolsko
poslopje.« (Kakor da učil ni mogo-
če prenesti iz ene stavbe v drugo!
op.)

Med tem pa se je nemška šola
šopirila s prostornimi učilnicami v
novi stavbi ter z najnovejšimi in
številnimi učili ter ponazorili v ka-
binetih.

Kako so potekale priprave za
gradnjo novega šolskega poslopja
na Savi, bi nam lahko pojasnili za-
pisniki krajnega šol. sveta, ki pa
jih ni! Tovariš Jakob Gospodarič
piše o tem v svojih spominih: »Pro-
stor za novo šolsko poslopje je ob-
čina izbirala dalj časa. Hruščani in
prebivalci s Plavškega rovtja, ki so
imeli najdaljšo pot do šole, bi bili
radi imeli šolo čim bliže, to je, na
zahodnem koncu Jesenic od poko-
pališča dalje. Drugi so predlagali
zanjo takrat še nezazidan svet med
Hudričevo in Zupanovo hišo na-
sproti vrta, ki ga je dr. Marčič lani
prodal železarni. Končno je zma-
galo stališče, da mora šola stati
čim bliže nemški šoli, da se s tem
prepreči, da bi delavci na Savi pod-
legali propagandi nemških meša-
nov, naj raje pošiljajo otroke v
nemško šolo, ki jo imajo pred no-
som. Občina je kupila del sveta od
Strmulnika (Daksoflerja) in od
Gregorjevca (Vovka) njive ter na
tem gradbišču zgradila novo šol-
sko poslopje, v katerem je danes

Pa brez zamere!

Jesenice slove zaradi prahu in dima iz železarne kot nečisto in nezdravo mesto. Vendar bom lahko v bodoče k temu pripisali še to, da je nezdravo tudi zaradi raznih odpadkov in smeti, ki jih je vsepovsod dovolj. Prav zaradi tega je občinska skupščina oprostila Komunalno podjetje dajatev, da si je lahko nabavilo sodoben voz za odvoz smeti. Vendar ali je zaradi tega smeti manj?

Zanimiv je že pogled na vrste posod za smeti, ki stojijo zaradi lagodnosti odvažalcev čim bližje cesti ter tako prispevajo k bolj »pestremu« izgledu mesta. Ampak to ni vse. Posode so kaj kmalu polne, neprijetno dišeči kupčki odpadkov pa se nabirajo okrog posod. Se huje je med prazniki, ko ni nikogar, da bi smeti odpeljal. Ponekod si sicer pomagajo z drugimi posodami, vendar to ni niti higienično, niti prijetno za pogled, kar se lepo vidi iz gornje fotografije.

Če bo šla tudi v bodoče organizacija odvoza odpadkov tako pot, se bodo v poletnih, vročih mesecih pred vsako stavbo razvila legla mrčesa in smrada, kar bo imelo lahko občutne škodljive posledice za zdravje nas vseh. — H. S.

Prejeli smo...

Tovariš urednik!

17. maja sem hotel v trgovini »Slovenija šport« kupiti zračnico za moped. Odgovorili so mi, da jo lahko dobim le, če kupim tudi plašč. Ne zato, ker robe ni, pač pa zato, ker hočejo trgovci, da poleg vezalk kupiš še čevlje, menim, da to zasluži, da objavite v »Železaru«. Torej,

če hočeš dobiti zračnico, jo dobiš, če vzameš še plašč, kar stane nekaj nad 3000 dinarjev. Smolo imamo, potrošniki, da se kaj takega zgodi dvajset let po osvoboditvi, vendar srečo, da trgovina »šport« ne prodaja še mopedov, sicer bi moral poleg ventila kupiti še moped. Anton Zupan

Še o planinskem cvetju!

Prišli so topli spomladanski dnevi in kaj radi pohitimo v naravo. Saj je po naših hribih in gorah delno že vzcvetelo novo življenje. Kdor bo znal opazovati planinsko cvetje, mu bo nudilo veliko veselja in zadovoljstva. Vsak pošten človek bo ščitil alpsko floro in pomagal zatirati njenega velikega škodljivca — dvonožnega voluharja v človeški podobi.

Po naravi je odmerjen planinskim cveticam kratek čas. V tem kartkem času pa se izžive z vsemi silami. Lepše so njih barve od onih v dolini, njih vonj je opojnejši in njih oblike ter čudovite barve očarajo vsakogar, ki ima vsaj malo estetskega čuta. Belina in zvezdasta oblika planike, čudovita barva in oblika lepega čevljca, naše reprezentativne orhideje, prijetni vonj vseh volčinov, murk in jegliča, pa še naše prelepe narcise, ki vsako pomlad bujno pobelijo travnike v Jeseniških in Javorniških rovtih — vse to je vaba za človeka, ki jim sicer kot nedolžen turist prinaša — smrt.

Estet uživa, ko občuduje to čudovito cvetje. Da bi si ta užitek podaljšal, si nairga cvetja. Podoben je človeku, ki ne zna brzdati svojih strasti. Dasi to početje ne izvira iz slabih nagonov, se vendar ne da opravičiti ter zasluži obsodbo in kazen. Imamo zakon o zaščiti planinske flore, ki je zaščitil 56 različnih rastlinskih vrst, med njimi tudi dišeči volčin in narcise. Kot v posmeh zakonu pa celo na Jeseniških ulicah srečavamo ljudi, ki se vračajo z izletov s šopi volčina in narcis. Takega početja si ni mogoče razlagati drugače, kot da taki ljudje nič ne vedo o zaščiti planinskega cvetja in se ne zavedajo, kaj počenjajo.

Nekdaj je bilo v naših planinah veliko več cvetic. Danes so ponekod samo še ostanki nekdanjega bogastva. Nerazsodni ljudje so cvetje leto za letom trgali ali celo ruvali s koreninami in na mnogih krajih močno razredčili, ponekod pa popolnoma iztrebili. Pa vendar ne bomo tudi mi pomagali uničevati zadnjih ostan-

kov naše redke planinske flore? Varujmo planinske cvetice! Ne trgajmo jih, pustimo, da rastejo in cvetijo tudi za druge, ki pridejo po isti stezi za nami.

Prisluhnimo še Janku Mlakarju, kako v šaljivem tonu karakterizira grabeže planinskega cvetja:

»Planinski voluhar (homo alpinus hypudacus) se razlikuje od navadnega, ki dela škodo na vrtu, zlasti v tem, da razjeda ne le korenine, marveč da odnaša celo rastline. Trava mu ne gre posebno v slast, ampak sega le po cvetju. Požre vse, kar vidi. Zato dela med planinsko floro veliko škodo. Spomladi začne delati škodo med volčin in narcisami. Poleti pa gre najrajši za planikami, murkami in drugimi zaščitnimi cveticami. V nekaterih krajih so planinski voluharji zatrlji že vso planinsko floro. Pravijo, da je težko privaditi divjake, ki so navajeni človeškega mesa, na drugo hrano; prav tako težko je tudi voluharje odvaditi, da ne bi pustili naših planin. V novejšem času so izdali zoper nje ostre odredbe, ki pa ne pomagajo dosti, ker jih javni organi ne izvajajo. Dočim je nad ostalimi plemen planincev več samcev kakor samic, prevladujejo med voluharji samice. Le na bolj težko pristopnih krajih nabirajo samci planike; opazovali pa so jih že večkrat, da so potem izročili nabrano cvetje samicam.«

Pravi planinec, ki je odkril samotni kotic bujnega planinskega cvetja, ga ves navdušen občuduje in uživa, gre skozi njega z ljubeznijo in spoštovanjem ter sklene, da ga bo drugo leto spet obiskal in ponovno užival. Nič novega pa ni, če ga najde opustošenega ali celo uni-

čenega in mora z žalostnim srcem ugotoviti, da bodo naši hribi in gore kmalu ob svoje lepo cvetje.

Kaj naj ukrenemo, da se to ne bo zgodilo? Mnenja sem, da je v prvi vrsti poklicano domače planinsko društvo, ki organizira vse mogoče skioptična predavanja o planinstvu in raznih vzponih na domače in tuje gore — žal pa že več let ni bilo nobenega predavanja o zaščiti planinskega cvetja. Nujno je potrebno pokazati in povedati ljudem, katero cvetje je zaščiteno. Gotovo bi marsikatera cvetica ostala nedotaknjena, če bi ljudje vedeli, da je zaščitena. Tako pa se nevede pregrešijo in zapadejo kazni, saj zakon pravi, da nepoznavanje zakonov ne ščiti pred kaznijo. Taka skioptična predavanja naj bi bila tudi po šolah in vzgojitelji naj bi dobro podučili otroke, ti pa potem doma še starše.

Jesenice s svojo lego med gorami in kot važno prometno križišče imajo lepo priložnost za kontrolo nezgojenih turistov. Potruditi bi se morala gorska reševalna služba, alpinistični odsek, sploh vsi planinci in taborniki. Slednji so baje prejeli znake gorske straže. Žal pa jih na terenu ni videti. — Enako pogrešamo v akciji tudi vse zgoraj navedene. Dobro bi bilo sedaj, ko je mesec narcis, namestiti opozorilne tablice z napiši, da je vsako trganje narcis prepovedano. — A. Blažej

ARGENTINA — V tej južnoameriški državi so izdelale železarne v letu 1964 skupno 1.26 milijona ton surovega jekla. To je v primerjavi z letom 1963 za 347.000 ton več. Računajo, da bodo z letošnjim letom v Sovjetski zvezi povečali investicijska vlaganja v železarsko industrijo, tako da bi z letošnjim letom narastle tovrstne investicije na 14%. V preteklih letih je znašala ta številka le 3%.

gimnazija. Pokojni Mihael Regovec, stavbni podjetnik z Jesenic, mi je pravil, da je l. 1914 on opravil zadnja zidarska dela na šoli. Ni mi znano, koliko je šola stala, a spominjam se, da je občina zadnje obroke posojila zanjo plačevala še nekaj let po prvi svetovni vojni.

»Blagoslovitev temeljnega kamna pri stavbi nove šole,« je naslednji zapis v šolski kroniki za leto 1912-1913. »V tem šolskem letu nam je zabeležiti velevažen korak v prospeh šolstva na Jesenicah. Pričelo se je namreč graditi novo šolsko poslopje, ki bo zgrajeno v vsakem oziru moderno in higienično. Dne 6. julija 1913 je bil blagoslovljen temeljni kamen pri stavbi nove šole. Ob desetih je bila sv. maša na prostem, katere se je udeležilo učiteljstvo z vsemi učenci in učenkami. Zbrano je bilo tudi veliko število ljudstva. Sv. maše se je udeležil c. kr. okrajni glavar radovljiški, preblagorodni gospod Fran Župnek, kot predsednik c. kr. okr. šol. sveta z mnogimi drugimi gospodi in

gospem s Save. Zastopan je bil tudi celokupen občinski odbor.«

Pri tej svečanosti je bil še navzoč dotedanji šolski upravitelj Josip Sedlak (od 1908—1913), ki je že dalj časa bolehal; umrl je v deželni bolnici 5. avg. 1913 v Ljubljani, kjer so ga tudi pokopali. Nadučitelj je postal Mihael Salberger od 1913 do 1921 (a kot učitelj na Jesenicah že od l. 1901).

Začelo se je šolsko leto 1913/14! Novo šolsko poslopje je vidno rastlo iz tal v veliko veselje Jeseniških Slovencev, zlasti pa slovenskih šolarjev in učiteljstva. Dograjeno je bilo 30. okt. 1914 na račun kraj. šol. sveta Jesenice (Lani je torej preteklo 50 let, op.). Stavba je dolga 57 metrov, široka 27 metrov, visoka pa 11 metrov. Dva trakta s posebnim traktom za telovadnico in nad njo velika risalnica; skupaj je 16 učilnic, pet kabinetov, stanovanja za šol. upravitelja in za šolskega slugo, kletni prostori. V eni učilnici je prostora za okrog 40 učencev. Pred šolo je vrt v izmeri

desetih arov, na vzhodni strani bo sadovnjak, na severni strani je šolsko dvorišče — igrišče, za njim pa vrt 28,02 ara, namenjen za drevesnico in zelenjad.

Za novo šolsko poslopje so nabavili nove »Reitig«-ove klopi brez distance; tudi katedri so novi in praktični. Šolske table so narejene na vzdig in se dajo obračati. Kupila so se nova stenska razpela. — Učil se ni nabavilo novih!« piše v šolski kroniki.

Leta 1914. se je dotedanji štiri-razrednica z desetimi oddelki razvila v šestrazrednico; zakaj ne v osemrazrednico, kot je bil predlog krajnega šolskega sveta, ni znano. Pouk pa se je v šolskem letu 1914-1915 pričel še v stari šoli in najetih sobah učilnicah, kajti: »Dne 5. aprila 1915 se je dalo ustno dovoljenje za prebivanje v novem šolskem poslopju po okr. glavarju Franu Župnek. Isti dan je bil namreč komisijonelen ogled. Takoj drugi dan so se učenci preselili v novo

šolsko poslopje in so od tega dneva nadalje nastanjeni vsi razredi v novem šolskem poslopju. Seveda ni poslopje popolnoma urejeno in uravnano. Vendar pa se je s tem doseglo, da se vrši reden pouk. V starem poslopju je bilo nastanjenovojaštvo od 14.—17. februarja 1915, za kar tačas ni bilo pouka. Sicer se je poslopje, kolikor je bilo mogoče, osnažilo, vendar pa so starši zelo nerad ipošiljali svojo deco tja k pouku.«

Na Vidov dan leta 1914 so v Sarajevu, glavnem mestu Bosne in Hercegovine, počili strelji, pod katerimi sta padla avstrijski prestolonaslednik Ferdinand in njegova žena Zofija. Atentat mladince Gavrila Principa je uspel. Atentat je služil Avstroogrske kot povod za napoved vojne kraljevini Srbiji, izmučeni v dveh balkanskih vojnah za svojo osvoboditev.

Izbruhnila je nato prva svetovna vojna.

Jože Tomažič

Razpis

ZA SPREJEM UČENCEV V ŠOLSKEM LETU 1965/66

Za poklice:

A — Oddelki za mladino:

obratni ključavničar
orodjar
strugar
vodovodni instalater
obratni električar
valjavec za toplo predelavo
industrijski kovač

Pogoji za sprejem so:

- z uspehom dokončan osmi razred osnovne šole; pogojno se lahko vpišejo za določene poklice tudi tisti, ki imajo popravne izpite ali neuspešno dovršen osmi razred
- starost do 17 let
- telesno in duševno zdravje
- za poklic strugarja sprejememo nekaj deklet, sicer samo fante
- šolanje traja 3 leta

Ugodnosti:

- mesečna nagrada glede na leto učenja in uspeh brez neopravičenih izostankov:
za nemetalurške poklice od 6.500 do 20.000 din
za valjavce in kovače od 10.000 do 24.000 din
- gibljivi del nagrade glede na vrednost opravljenega dela
- zaimenjena zaposlitev po šoli v Železarni Jesenice, s katero sklene ustrezno pogodbo
- možnosti bivanja v šolskem internatu
- možnosti še nadaljnjega šolanja v večernih oddelkih
- mesečni dodatek do 2500 din za malice
- dodatek za učence, ki bivajo v šolskem internatu mesečno 2.500 din

PRIJAVA: Prijave je treba poslati na ravnateljstvo šole najpozneje do 26. junija, za sprejem v jesenskem roku pa do 20. avgusta 1965.

K prijavi je treba priložiti:

- kratek življenjepis
- rojstni list
- spričevalo
- mnenje šole
- državni kolek za 50 din
- znamko za 25 din

SPREJEM NOVIH UČENCEV

- 30. VI. ob 8. uri za poklica obratni ključavničar in orodjar
- 1. VII. ob 8. uri za poklica obratni električar in strugar
- 2. VII. ob 8. uri za poklice valjavec, vod. instalater in industrijski kovač
- 3. VII. ob 8. uri naknadni sprejem za še prosta mesta
- 28. VIII. ob 8. uri naknadni sprejem učencev v jesenskem roku, če bodo še prosta mesta

O rezultatih sprejema bodo obveščeni še isti dan.

Za bivanje v Domu je potrebno vložiti posebno prošnjo na Upravo doma.

B. Oddelki za odrasle:

za poklic: topilec

Pogoji za sprejem so:

- zaposlenost v Železarni Jesenice
 - zaključena osnovna šola
 - starost do 35 let
 - pristanek kadrovskega oddelka Železarne
- Šolanje traja 3 leta s teoretičnim in praktičnim poukom po 4 krat na teden popoldne, po delu.

Ugodnosti:

- študijski dopusti
 - zaposlitev na ustreznem delovnem mestu
 - možnosti še nadaljnjega šolanja
- Prijaviti se je treba na ravnateljstvo šole do 20. avgusta 1965 in priložiti:

- zadnje šolsko spričevalo
- 50 din državne takse
- potrdilo kadrovskega oddelka
- rojstni list

Pripomba:

V kolikor sprejetih ne bo več kakor 15, oddelek ne bo odprt!

Ravnateljstvo šole

Fotolaboratorij na gimnaziji

V soboto, 15. maja, so na jeseniški gimnaziji odprli in izročili namenu fotolaboratorij, ki ga bodo dijaki gimnazije koristno uporabljali pri izvenšolskem delu.

Direktor gimnazije prof. Jože Šifrer je najprej pozdravil goste in dijake, ki so se zbrali in v uvodnem govoru podčrtal pomen izvenšolskega dela na področju fotografije. Dejal je, da iskanje ustreznih motivov (v naši občini jih imamo izredno veliko) in pozneje izdelava slik v temnici ni pomembno samo s tehničnega aspekta, ampak

se s tem dijaki tudi estetsko izpopolnjujejo.

Clani literarnega krožka z gimnazije so nato prebrali nekaj pesmi, za tem pa je inštruktor Slavko Tarman orisal lik Janeza Puharja, ki ima na področju umetniške fotografije izredne zasluge. Vsako leto podeljujejo zdaj že tradicionalne Puharjeve nagrade, po njem pa se ime-

nuje tudi foto skupina na gimnaziji Jesenice.

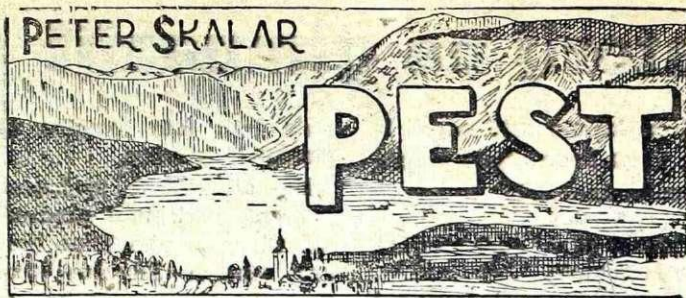
Na otvoritveni svečanosti je spregovoril tudi predsednik Občinske skupščine ljudske tehnike Jesenice Uroš Župančič in opozoril na sodelovanje dijakov gimnazije Jesenice z organizacijo Ljudske tehnike, ki se bo sedaj še okrepilo. Predsednik foto skupine Janeza Puharja je nato razdelil priznanja, s katerimi je omenjena skupina za svoje častne člane imenovala: Matevža Mikeljna, prof. Jožeta Šifrerja, Uroša Župančiča in Slavka Tarmana. Predsednik Občinskega odbora LT Jesenice je Slavku Tarmanu izročil tudi plaketo »Železar«, ki mu jo podeljuje občinska skupščina Ljudske tehnike na Jesenicah za prizadevnost pri vzgoji mladih fotoamaterjev.

Strokovni ogled fotolaboratorija je vodil Slavko Tarman in opozoril na razliko med klasično in sodobno urejeno temnico, kakršno ima sedaj gimnazija. Prisotne je seznanil tudi z vsemi pripomočki, ki jih ima na razpolago dijak pri izdelavi slik ter povedal, da so pri urejanju temnice pomagali poleg gimnazije še občinska skupščina Ljudske tehnike Jesenice in Železarna Jesenice v najrazličnejših oblikah.

Za zaključek še bele poljane

Na Planini pod Golico in na Pristavi v Javorniških rovtih bodo zaključili jutri z organiziranimi obiski narcisnih poljan. Prireditelji, ki so se letos uštel kar za dobrih 14 dni, upajo, da bo tako na Planini pod Golico kot na Pristavi v resnici vse belo in da bodo bele narcisne poljane s svojo očarljivostjo vsaj tokrat navdušile ljubitelje naše planinske flore. Na Planini pod Golico, kjer so organizirali v okviru meseca narcis predavanja o turizmu in na predvečer osrednje prireditve, na kateri so izvolili »mis narcis 1965«, koncert komornega zbora Svobode Jesenice, bo jutri zaključna prireditev. Na Pristavi v Javorniških rovtih pa bosta godba na pihala Svobode Javornik - Kor. Bela in komorni zbor Svobode Jesenice priredila koncert, občinstvo pa bo izvolilo »najprikupnejše deklet«. Kakor na Planini pod Golico, bo tudi na Pristavi ljudsko rajanje s plesom. Prireditelji bodo poskrbeli tudi za kulturno zabavo. Narcisne poljane v jeseniških, plavških in javorniških rovtih, ki postajajo vsak dan bolj bele, bodo privlačile obiskovalce v čudoviti svet pod Golico, tudi v prihodnjih dneh.

Ravnateljstvo šole

19. nadaljevanje

»Z ničemer,« je preudarno odvrnil Grenzschutz. Bil je poslušen in ubogljiv vojak. Navajen je bil mirno preslišati oficirske muhe in znal je stočno prenašati njihovo nestrpnost.

»Če ne dospemo pravi čas ali če zgrešimo položaj, bom poskrbel, da boste v prihodnjih dveh mesecih malo noči spali.«

»Mislim, da bomo v četrto ure na prevalu, od koder se svet obesi proti planini. Videli bomo strehe na stajah. Izpran macesnov skodel se sveti tudi v najtemnejši noči. Zato potpite četrto ure, če želite dokazati pravilnosti smeri, ki jo ubiram. Drugega dokaza nimam. Razen, če tvegate, da v kakšni kotanji ukrešemo nekaj svetlobe in si ogledamo karto?«

»Pamte? Bi jo stresel v izjedah, človek! Predlagaj, da začnemo peti kakšno vojaško pesem in nemara se da narediti še kaj, da se najavimo banditom. Vodi! Da si čimprej ogledam lesk tistih gnilih škodljivih streh! Naprej!«

Onstran prevala se mu je večkrat dozdevalo, da se pod njim nekaj svetlika. Vendar ni imel niti najmanjše možnosti, da bi ugotovil, ali se bližajo kraju, ki je ležal zvečer pod njegovim prstom in ga je bilo na zemljevidu tako lahko doseči. Ko je vodnik sporočil, da so prispeli na kraj, kjer jim je naročeno počakati svit, ga je poklical k sebi. Takrat se je dvignil izza Jelovice čisto ozek lunin krajec in omogočil, da se je dalo zaznati strehe stanov z nekoliko večjo zanesljivostjo.

Graničar je zagotovil, da so od staj oddaljeni največ pet sto metrov in Walter si je prigovarjal, naj mu verjame, čeprav ga je ves čas motil dvom, ki mu je ustvarjal predstave o tem, kakšnemu porogu bo izpostavljen, če njegova skupina ne bo na pravem mestu, ko se začne prijem.

»Najbolje je, če vam verjamem,« je rekel vojaku in ukazal, naj se močje razpotegejo proti zahodu v razmaku po trideset metrov. S peščico vojakov se je počutil v visokogorskem kotanjastem svetu tako neboljlen, da se mu je zdelo čisto nemogoče ujeti Tomaža, o katerem so spletali Messner, Hann in celotna KD nekakšen mit.

Kar na moč tiho se je podal po položaju. Vsakemu možu je rekel kako besedo.

Ko je prišel do Sokoljaka, ki se je zavijal v rusast suknjen plašč, ki ga ni mogel ogreti in je kar naprej dvigoval ramo, da bi si popravil jermen brzostrelke, ki mu je lezla dol, je postal in sklenil, da bo skušal v razgovoru z njim skrócić mrzli čas do jutra.

Zdelo se mu je, da se postajenačelnik zavija v plašč ko otrok v plenice in da se stresa od mraza. Sokoljak se ni menil za Eisbergerja in je pustil svojim mislim, da so snovale o tem, kako prav bi mu prišel kozarček Vabljenkovega žganja. Postajal je lačen, popil bi kaj toplega, okrog vratu bi mu prišel hudo prav volnen šal, namesto boksastih škornjev, s katerimi je stal do vrh gležnjev v nanešenem snegu, bi se mnogo bolje počutil v gorskih čevljih iz debele kravine in sploh bi se lahko mnogo bolje pripravil, če bi mu Messner vsaj malo nakazal, kam ga pošilja. Trudil se je, da bi kar moč intenzivno mislil na lakoto in mrz, ker je bilo edino sredstvo, da se mu misli niso motale okrog Tomaža.

Pogona, v katerega so ga poslali, si ni znal razložiti. Rad bi bil ponosen, da so mu zaupali sodelovanje v lovu na Tomaža, a ni si znal pojasniti, kako moreta vedeti Hann in Messner, da je njegov predvojni prijatelj prav v planini na Pšincu. Od nekoga sta dobila podatke. Od nekoga, ki deluje neodvisno od njegove mreže. To noč se mu je porušilo prepričanje, da vodijo vse niti skozi njegov klobčič. Zvečer se je na jeseniški žandarmeriji lahko prepričal, da ima Messner razen njegove še druge mreže. In ta je odkrila tisto, kar on s svojimi ljudmi ni mogel. Zato je želel, da bi bil pohod neuspešen in da bi bil Tomaž to noč kar moč daleč od Pšince. »Naj se izkaže, da podatki, ki jih je dobil Messner bogve od kod, niso točni! Potem bo Messner vedel, da mu natančne podatke lahko preskrbim samo jaz in bo morda manj nestrpen,« je snoval. Tem mislim pa je kar naprej kljubovala neka druga, ki mu je budila zavistno veselje, če bodo gošarji ob zori v stanovih, pa se jim bo posrečilo pobegniti. Potem bi se izkazala Eisbergerjeva nesposobnost in ga bodo nemara res poslali drugam.

Ob takšnih mislih je določno želel samo ena. Ni mu bilo dovolj do tega, da bi se srečal s **Tomažem**. Kar naprej si je **dopovedoval**:

Mladi fotografi so tekmovali

V okviru prireditve 20-letnice osvoboditve in tedna mladosti je v nedeljo, 16. maja 1965, organiziral odbor foto skupine »Janez Puhar« v novem foto laboratoriju na jeseniški gimnaziji IV. občinsko pionirsko foto tekmovalce. Na tej prireditvi je sodelovalo 16 pionirjev — tekmovalcev iz petih foto krožkov in klubov v občini.

Tekmovalce je zajemalo snemanje obveznega motiva (spomenik NOB na Javorniku ali na Hrušici) ter motiv po prosti izbiri. Organizacija tekmovalca je potekala po naprej predvidenih terminih. Tehnično vodstvo in izvedba tekmovalca je bila zaupana Slavku Tarmanu. Lahko trdimo, da podobnega tekmovalca po organizacijski izvedbi v občinskem merilu na Jesenicah še ni bilo. Novi foto laboratorij v gimnaziji je tako uspešno prestal »ognjeni krst«, saj je po svoji funkcionalnosti in načrtni razporeditvi res omogočal tekmovalcem nemoteno kvalitetno delo. To pa je tudi predpogoj za uspešno tekmovalce v takem obsegu kot je bilo to v nedeljo, 16. maja. Vseh osem sodelujočih ekip je še isti dan končalo z delom. Izdelane fotografije je ocenila tričlanska žirija v sestavi: Matevž Mikeli, Zdravko Kragl in Tone Kocjančič. Pri izdelanih fotografijah je opaziti značilno oblikovanje in pogled na dinamiko življenja modernega časa. Vse manj je upodabljanja narave, poudarek je na tehnizaciji današnje dobe. Žirija je bila mnenja, da nekatera dela kažejo izredno zrelost mladih fotografov. Njihove fotografije bi dostojno zastopale občinske barve na republiški razstavi »PIONIRSKI FOTO 1965«.

Mladi pionirji — fotografi so pokazali tudi izreden smisel v izdelavi fotogramov. Žirija je bila prijetno presenečena nad tolikšno domiselnostjo posameznih pionirjev. Prav to prosto oblikovanje slike s pomočjo svetlobe in različnih pomagal nam je dalo lep pregled, s čim se danes mladi ukvarjajo, kaj delajo in kaj želijo. Skratka, tudi na področju izdelave fotogramov pri mladih tekmovalcih opazimo znaten premik v kvaliteti. Žirija je najvišje ocenila fotogram »Za nove tone«, saj kaže izredno prizadevnost, spretnost in ne nazadnje tudi novo tehniko obdelave.

Če kritično ocenjujemo IV. občinsko pionirsko foto tekmovalce, gre priznanje pionirjem — tekmovalcem in tehničnemu vodstvu, saj je tekmovalce potekalo brez spodrsrlajev. Se rezultati žirije! V kolektivni konkurenci je vrstni red naslednji:

1. foto klub »Vintgar« Blejska Dobrava,

2. foto krožek Kranjska gora,

3. foto klub »A. Prešeren« Jesenice.

V konkurenci pionirji — posamezno pa so bili najboljši:

1. Dušan Tarman, foto klub »Vintgar« Blejska Dobrava,

2. Slavko Mežek, foto krožek Žirovnica,

3. Edo Fülle, foto klub »Vintgar« Blejska Dobrava.

M.M.

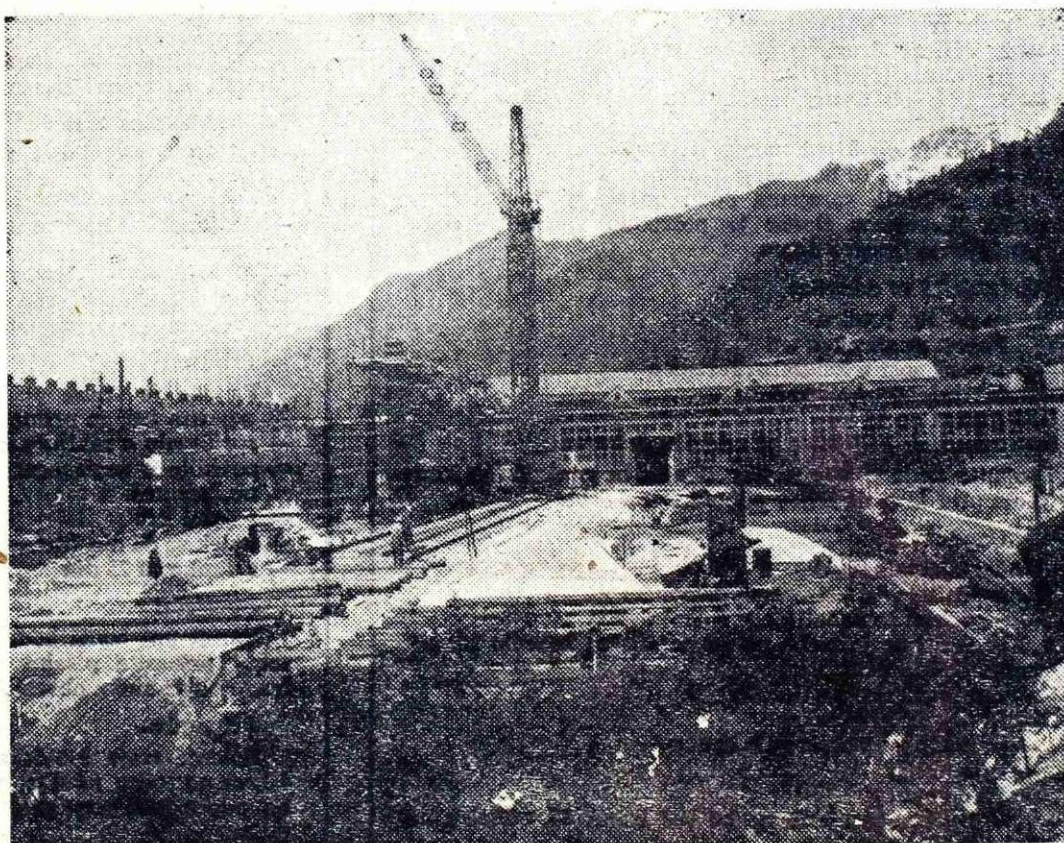
Aljažev stolp na Jesenicah

Pred 70. leti, 7. avgusta 1895, so ljubitelji in obiskovalci gora slovesno izročili mame-nu Aljažev stolp na vrhu Triglava. Ime ima po župniku Jakobu Aljažu z Dovjega, ki si je zadal nalogo že leta 1887, da na Triglavu, našem najvišjem vrhu, postavi zaščitni stolp v dokaz, da je Triglav slovenski. To je bilo veliko slavlje in pomembna zmaga slovenskega planinstva. Še istega leta so odprli tudi Vodnikovo koč na Velem polju. Komaj leto dni pozneje pa je Jakob Aljaž dogradil tudi koč vseh koč — Triglavski dom na Kredarici.

Planinski muzej na Jesenicah je s pomočjo in razumevanjem železarne izdelal lično maketo Vodnikove koč, v konstrukcijski delavnici pa so izdelali originalni Aljažev stolp, ki ga bodo postavili na

zadni strani terase jeseniške tržnice pod Mesarjevim travnikom. Okolje obstoječega spomenika in Aljaževga stolpa bo primerno uredilo domače turistično društvo v sodelovanju s hortikulturnim društvom. Aljažev stolp bo opremljen tudi s primernim žigom z napisom »Aljažev stolp vrh Triglava, 2864 m, Jesenice 1895 — 1965 — 580 m«. Slovesna otvoritev bo že v prihodnjih dneh. Za okolje spomenika NOB in Aljaževga stolpa bo skrbel poseben čuvaj, v kolikor prebivalci ne bomo sami sposobni čuvati lepote naše nasade in redko planinsko cvetje, ki bo posajeno v alpinetumu okrog Aljaževga stolpa.

Dopisujte v Železarja!

Z gradbišča nove hale za patentirnico

Kaj bomo gledali v kinu

ŠPORT IN KULTURA

Kino »RADIO«

22. in 23. maja italij.-franc. barvni film BOCACCIO 70, ob 16. in 19.30 uri.

24. maja ameriški film ČU-DODELKA, ob 17. in 19. uri.

25. in 26. maja avstr.-franc. VV film OBOŽEVANA JULIJA ob 17. in 19. uri.

27. in 28. maja francoski film POLNOČNI SESTANEK, ob 17. in 19. uri.

29. maja angleški barvni CS film BECKET, ob 17. in 20. uri.

Kino »PLAVŽ«

22. in 23. maja angleški CS film LOLITA, ob 17.30 in 20. uri.

24. in 25. maja italij.-franc. barvni film BOCACCIO 70, ob 16.30 in 20. uri.

27. in 28. maja angleški film ŽENA V DOMAČI OBLEKI, ob 18. in 20. uri.

29. maja angleški CS film LOLITA, ob 17.30 in 20. uri.

Kino ŽIROVNICA

23. maja ameriški film NORČIJE V OPERI.

26. maja italij.-franc. barv. film BOCACCIO 70.

ZAHVALA

Po zahrbtni bolezni nas je prezgodaj zapustil dragi oče

JANEZ KRNIČAR

Ob njegovi smrti se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence ter sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo sosedam Balohovi, Črvovi, Kelblovi in tov. Jenkoletu za nesebično pomoč ob očetovi smrti ter vsem, ki ste ga v času njegove bolezni obiskovali, hrabrilili in mu lajšali bolečine. Prav tako se zahvaljujemo tov. Šterku in tov. Zupanu za ganljive besede ob odprtju grobu, organizacijam ZB, SZDL in PD Gorje za izkazano čast, lastnikom osebnih vozil ter godbi Svobode iz Gorij za žalostinke.

Zalujoči Krničarjevi in sorodniki

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni je mnogo prerano preminil naš dragi

STANKO JANHUBA

Ob njegovi smrti se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, za prelepe vence in cvetje ter sočustvovanje z nami.

Zahvala vsem goyornikom, tovarišem Zmitku, Zupanu, Gasarju, Kosterovu in tovarišici Razingerjevi za poslovilne besede ter pevcem.

Zalujoči: žena Anica, sin Igor ter sorodniki

30. maja avstrijsko-francoski VV film OBOŽEVANA JULIJA.

Kino DOVJE

22. maja ameriški film NORČIJE V OPERI.

23. maja nemški CS film GOL MED VOLKOVI.

27. maja italij.-francoski barvni film BOCACCIO 70.

29. maja avstrijsko-francoski VV film OBOŽEVANA JULIJA.

Kino KOROSKA BELA

22. maja angleški film ŽENA V DOMAČI OBLEKI.

23. maja ameriški barvni CS film SLADKA PTICA MLADOSTI.

24. maja avstrijsko-francoski VV film OBOŽEVANA JULIJA.

29. maja francoski film POLNOČNI SESTANEK.

Kino KRANJSKA GORA

22. maja ameriški barvni CS film SLADKA PTICA MLADOSTI.

23. maja angleški film ŽENA V DOMAČI OBLEKI.

27. maja avstr.-franc. VV film OBOŽEVANA JULIJA

28. in 29. maja italij.-franc. barvni film BOCACCIO 70.

SPORED RADIA JESENICE

Radio Jesenice oddaja na srednjem valu 202 m vsak torek, četrtek in soboto od 15. do približno 17. ure, vsako nedeljo pa od 11. do približno 14. ure. Na začetku vsake oddaje, razen v nedeljah, prenaša poročila RTV Ljubljana.

Sporod od 22. do 27. maja:

SOBOTA, 22. maja: lokalna poročila, zabavna glasba in obvestila, »kulturno prosvetne zanimivosti in problemi«, čestitke poslušalcev, mladinska oddaja.

NEDELJA, 23. maja: »Mi pa nismo se uklonili«, koledar važnejših dogodkov iz preteklosti, zabavna glasba in obvestila, »športnih 10 minut«, čestitke poslušalcev.

TOREK, 25. maja: lokalna poročila, »naši amaterji nastopajo«, »Delavska univerza«, zabavna glasba in obvestila, »ob dnevu mladosti«, čestitke poslušalcev.

ČETRTEK, 27. maja: lokalna poročila, zabavna glasba in obvestila, »pravnik vam svetuje«, 10 minut zabavne glasbe, »jeseniške aktualnosti«.

DEŽURNI ZDRAVNIK

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 21. maja od 12. ure do 28. maja do 12. ure:

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Alojzij Jenko, Jesenice, Cesta maršala Tita 84, telefon 82-277.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Avguštin Tancar, Jesenice, Cesta maršala Tita 27, telefon 82-278.

Občni zbor drsalcev in kotalkarjev

Eden najbolj masovnih športnih klubov na Jesenicah je drsalno-kotalkarski klub. Na rednem letnem občnem zboru v sejni sobi SZDL se je zbralo 52 ljubiteljev tega športa. O dosedanjem delu je poročal predsednik Janko Verdnik. Izčrpno je obravnaval delo kluba v pretekli sezoni in podal smernice za bodoče delo. Po njegovih besedah je klub kljub nekaterim težavam zadovoljivo delal. Ker so bila poročila zelo izčrpna, razprave skoraj ni bilo. Kljub temu so na občnem zboru sprejeli nekatere važne sklepe. Takoj bodo začeli s suhim treningi v telovadnici TVD Partizan in postavili vse vaje že v telovadnici, tako da bodo mladi dr-

salci, ko bodo prišli na led, vadili le tehniko. Organizirali bodo tudi razne prireditve in revije — tako tudi za 8. marec — dan žena. Se bolje se bodo pripravili na tradicionalno pustno prireditev. Izvedli bodo klubsko prvenstvo in se udeležili tekmovanj za Bloudkov memorial in državnega prvenstva v umetnem drsanju. Z revijskimi točkami pa bodo nastopali tudi v turističnih krajih Kranjski gori in Bledu, če bo vreme ugodno, pa tudi v Kranju in v Velenju.

Program je obširen. Mladi drsalci so pred težko nalogo, vendar smo prepričani, da bodo vse zadane obveznosti z lahkoto uresničili.

Pričeli bodo graditi tribuno

Na športnem igrišču pod Mežakljo bodo v ponedeljek stekla zemeljska dela za gradnjo severne tribune. Začela jih bosta podjetji »Sava« Jesenice in »Gradiš« iz Ljubljane, ki sta naročilo prevzeli v kooperaciji. Pri Zavodu za vzdrževanje športnih objektov smo zvedeli, da bo nova severna tribuna sprejela 1850 gledalcev. Ta del tribune bo imel samo sedeže, zato je

tudi zmogljivost manjša od južne. Po načrtih bo na obeh tribinah prostora za 6000 gledalcev, kar je za Jesenice dovolj. Pod severno tribuno bodo tudi garderobe in sanitarni prostori. Izvajalca sta se obvezala, da bosta tribuno zgradila v zelo kratkem času, v 95 dneh. Upajmo, da vreme ne bo nagajalo in bodo predvidene roke tudi uresničili. O strehi nam na Zavodu za vzdrževanje športnih objektov niso vedeli povedati nič točnega. Upajo, da bo odobren kredit in da bo še letos nad drsališčem pod Mežakljo streha, ki bo ščitila igralce, gledalce in ledeno ploskev pred slabim vremenom. V marcu pa bo odbijala vroče sončne žarke, da bo led primeren za predvideno svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. Če drsališče ne bo pokrito, potem na Zavodu ne morejo zagotoviti prihodnje leto v času svetovnega prvenstva ledu, na katerem bi mojstri hokejske palice pokazali svoje znanje.

KOŠARKA JESENICE : MEDVODE 61:27 (42:11)

V nadaljevanju republiške košarkarske lige sta bili v soboto zvečer na Jesenicah dve tekmi. V prvem srečanju sta se pomerili med seboj ekipi Jesenic in Medvod. Domačinke so z lahkoto zmagale. Trener Benedičič je že v prvem delu igre poslal na igrišče mlade igralke, ki so se dobro izkazale. Zato lahko upamo, da bodo v nekaj sezonah resno ogrožale svoje sovratnice v Sloveniji in dostojno nadomestile svoje starejše soigralke. Najuspešnejše za Jesenice so bile: Pavlič 22, Bertancelj 13, Benedičič 16, Mušič 6, Vudrič in Lakota po 2.

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk ČP »Gorenjski tisk«

Koncert gojencev Glasbene šole

Preteklo soboto je bil v dvorani gledališča »Tone Čufar« v okviru praznovanja tedna mladosti koncert gojencev jeseniške Glasbene šole.

Najprej je pod vodstvom dirigenta prof. Ivana Jenka nastopil mladinski orkester ter pionirski zbor, ki sta izvedla štiri skladbe, nato pa so nastopili gojenci Glasbene šole kot solisti oziroma v manjših ansamblih. Poslušali smo violiniste, pianiste, harmonikarje, kitariste, solo pevce in gojence oddelka za pihala ter trobila. Skupno je nastopilo preko 30 gojencev.

Pred pričetkom koncerta je imel v okviru praznovanja 20-letnice mladinske organizacije in tedna mladosti pozdravni govor Dušan Keber, istočasno pa so najboljše mladinske aktiviste nagradili s knjigami. K.

JESENICE : SORA (MEDVODE) 91:75 (43:30)

Druga tekma v košarki v soboto zvečer je bila za gledalce bolj zanimiva. Srečali sta se moštvi Jesenic in Sore iz Medvoda. Tudi tokrat so bili Jeseničani boljši in so zasluženo osvojili dve dragoceni točki. Domačini so kot novinci v republiški ligi dobro začeli. Do sedaj so izgubili samo srečanje z Brankom v Mariboru, zato lahko pričakujemo, da se bodo tudi v prvi košarkarski ligi dobro uvrstili. Sobotno srečanje je bilo tehnično na lepi ravni. Igralci Jesenic so se izkazali v obrambi in napadu. Gostom so vsilili počasno igro in jih popolnoma razbili. Najboljši so bili pri Jesenicah: Svetlin 29, Sodja 21, Koren 13, Peternel 12, Jeraj 10 in Dragojevič 6.

NK Jesenice, nogometni prvak Gorenjske?

Kljub temu, da sta do konca tekmovanja v gorenjski nogometni ligi preostali še dve koli, že lahko zapišemo, da so Jeseničani postali gorenjski prvaki v nogometu s tem, ko so v nedeljo zmagali v Senčurju pri Kranju proti moštvu Svobode z rezultatom 3:2. Do konca tekmovanja se bodo Jeseničani pomerili še z moštvom Prešerna iz Lesc in Predvora. Obe tekmi bosta na igrišču pod Mežakljo in verjetno rezultat obeh tekem ne bo vplival na spremembo vrstnega reda na lestvici. Zaenkrat sta v vodstvu moštvi Jesenic in Kranja z

enakim številom točk, Jeseničani pa so na boljšem le v toliko, ker imajo boljšo razliko v golih. V Senčurju pri Kranju so dosegli gole za Jesenice Lavtežar, Koblar in Samar. Rezultat tekme bi bil lahko še boljši v korist Jesenic, če bi imeli pravico tekmovati nekateri tekmovalci, ki so bili kaznovani zaradi preostre igre na tekmi s Kranjem, ki se je na Jesenicah končala neodločeno.

Pionirji Jesenic so odigrali prvenstveno tekmo v Trzinu in zmagali z rezultatom 2:1.

Ob veliki akciji na Gorenjskem STOP! VOZI PREVIDNO!

Obvestilo reševalcem

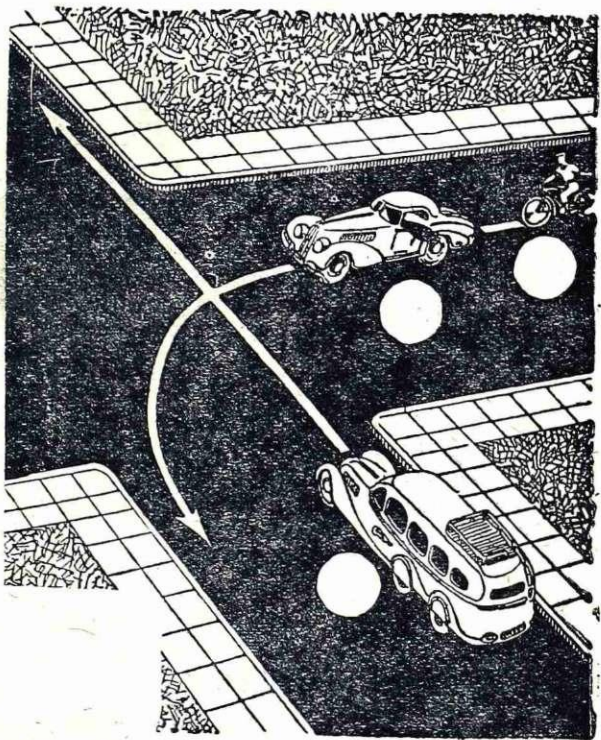
Komisije za vzgojo in varnost v prometu občin na Gorenjskem so se odločile, da na željo bralcev — ker 1. in 2. kupona niso uspeli dobiti v prodaji — ponovno objavijo vse kupone nagradnega natečaja.

Zaradi tega so podaljšali tudi rok za dostavo do 25. maja 1965. Vse rešitve pošljite na naslov: Komisija za vzgojo in varnost v prometu pri skupščini občine Kranj — nagradni natečaj. Za reševalce so pripravljene med drugim tudi naslednje nagrade: televizijski sprejemnik, 2 polni premiji za zavarovanje osebnega avtomobila fiat 750, 2 50-odstotni zavarovalni premiji za enak avtomobil in 2 30-odstotni zavarovalni premiji, tranzistor 5 dvokoles in še vrsto drugih lepih praktičnih nagrad.

Zrebanje bo na javnem medobčinskem tekmovanju ekip pod naslovom »SKRBIMO ZA VARNOST PROMETA V NASELJIH«, ki bo v nedeljo, 30. maja, ob 9. uri v dvorani kina Center v Kranju.

KUPON št. 1

- Napišite v kroge vrstni red vozil, ki bodo peljala skozi križišče
- Vozite s hitrostjo 80 km na uro. Koliko znaša zavorna pot
reakcijska pot
- Od katerih činiteljev je odvisno, da je zavorna pot vozila krajša ali daljša? Naštej vsaj pet bistvenih činiteljev!

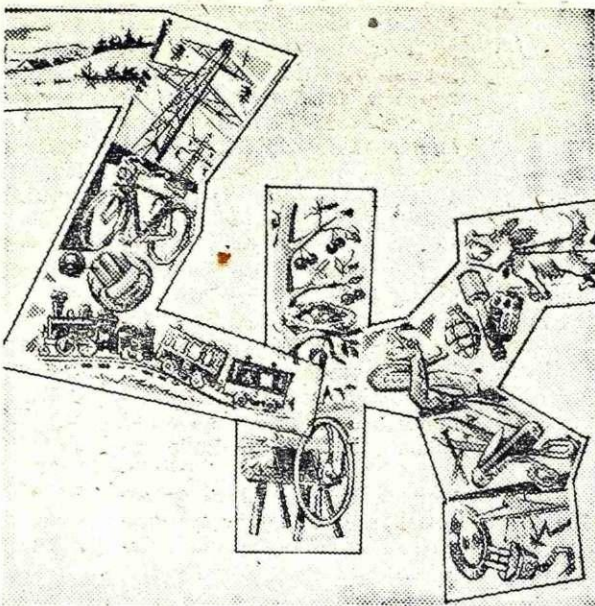

KUPON št. 2

- Koliko nevarnostnih virov najdete v začetnih črkah pokrovitelja natečaja in kaj pomenita začetnici?
- Kdaj zavarovanec nima pri prometni nezgodi pravice do izplačila odškodnine?
Napišite 3 primere:
- Traktorist ustavi traktor in povabi pešca naj prisede. Na kateri strani se bo pešec oprjel traktorja in prisedel:

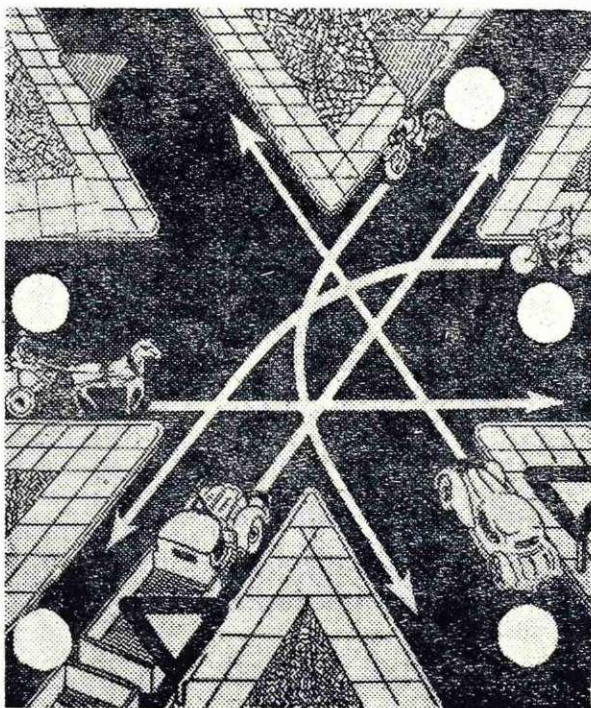
- na levi strani
- na desni strani
- ni dovoljeno

Obkrožite pravilen odgovor!

KUPON št. 3

- Vpišite v kroge na sliki, katero vozilo bo peljalo prvo, tretje in peto čez križišče!
 - Kaj prevažata vozila, ki ima na levi strani spredaj in zadaj izobešeno rdečo zastavico z belo črko B?
 - Na kakšno razdaljo moramo ponoči pri srečavanju z drugimi vozili zasenčiti luči?
 - najmanj na 50 m
 - najmanj na 100 m
 - najmanj na 200 m
- Obkrožite pravilen odgovor!

KUPON št. 4

- Napišite vrste zavarovanj, ki jih je treba skleniti za pokritje vseh škod, označenih na sliki:

- Kakšne barve karto vam izstavi naše zavarovalnice, če potujete z motornim vozilom v Avstrijo in kakšno, če potujete v Italijo?

modro karto v
zeleno karto v
rdečo karto v
rumeno karto v

- Na izletu boste našli mino, kako jo boste onesposobili za eksplozijo?

- prijavite zavarovalnici
- obvestite postajo LM
- obvestite JLA
- obvestite skupščino občine

Obkrožite pravilen odgovor!

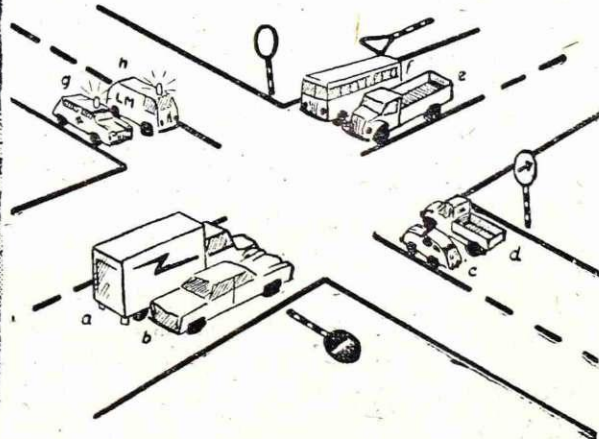

KUPON št. 5

Med vozniki motornih vozil so tudi taki, ki ne vedo, kako se morajo pred križiščem pravilno postaviti. Na naši sliki je treba te voznike izločiti iz prometa!

- Napišite, katera označena vozila so nepravilno postavljena pred križiščem:
- Ko ste izločili nepravilno postavljena vozila, nam napišite, katero izmed ostalih vozil vozi drugo skozi križišče:
- Vidljivost v megli je 40 m. S kakšno hitrostjo smete voziti, da bo varna vožnja?
 - 30—45 km na uro
 - 45—55 km na uro
 - 55—65 km na uro

Obkrožite pravilen odgovor!

Ime in priimek:

Naslov: